

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 157 (11.880)

Trst, torek, 3. julija 1984

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1
66000 KOPER

7096 AA

60100100

Ob svečanostih za 40-letnico edinega nacističnega taborišča v Italiji

V Rižarni in Bazovici pristni duh bratstva in tovarništva med antifašisti iz vse Evrope

Velika zaključna manifestacija za mir ob prisotnosti krajevnih oblasti,
borčevskih organizacij z obeh strani meje in delegacij iz 12 evropskih držav

NEVA LUKEŠ

TRST — Vse spominske svečano-
sti ter druge prireditve, ki so obele-
ževale slovesno počastitev 40. obletni-
ce začetka delovanja krematorijske
peči v tržaški Rižarni, tem edinem
nacističnem uničevalnem taborišču v
Italiji, so za nami. Ni pa za nami
in tudi ne more biti duh, ki je vse
te prireditve preveval, duh bratstva
in tovarništva, ki je družilo in druži
še danes slovenske in italijanske an-
tifašiste, slovenske in italijanske
borce, pa tudi vsa odporniška in o-
svobodilna gibanja v Evropi v boju
proti nasilju, za mir in prijateljstvo
med narodi.

V tem duhu so potekale vse prire-
ditve, ki jih je Odbor za obrambo
vrednot odporništvu in demokratičnih
institucij organiziral in izvedel tako
v Trstu in v Rižarni, v tem duhu
so se vse slovesnosti zaključile z ve-
liko manifestacijo za mir ter parti-
zanskim srečanjem v nedeljo popold-
ne v Bazovici pri Trstu, katere or-
ganizatorji so bili pokrajinska vod-

stva VZPI - ANPI, Vsedržavnega
združenja deportirancev v nacističnih
taboriščih ANED in vsedržavnega
združenja političnih preganjancev
ANPPA, organizator kulturnega dela
same prireditve pa Tržaški partizan-
ski pevski zbor »Pinko Tomažič«, ki
je imel v gosteh koroški in partizan-
ski pevski zbor iz Slovenije, na sami
prireditvi pa je nastopila tudi godba
milice iz Ljubljane.

Velika udeležba ljudi, predstavi-
kov državnih, deželnih in krajevnih
oblasti, županov številnih občin, pred-
stavnikov borčevskih organizacij to in
onstran meje, udeležba delegacij od-
porniških in osvobodilnih gibanj iz
kar 12 evropskih držav, številni go-
vorji v različnih jezikih, nastop Trža-
škega partizanskega pevskega zbora
v Rižarni s pesmimi v štirih jezikih
— vse to je izpričalo, da ni Rižarna
simbol le za tiste, ki so v njej trpe-
li, za tiste, ki so v njej izgubili
svoje drage, temveč simbol in zgodo-
vinski pomnik za današnje in bodoče
rodove o trpljenju ljudi, ki so umi-
rali za svobodo, o pomenu borbe, ki
so jo partizanski borci, aktivisti, pred-

stavniki odporniških gibanj vodili pro-
ti skupnemu sovražniku nacifašizmu,
za mir, bratstvo in prijateljstvo med
narodi. Tega udeleženci vseh teh ma-
nifestacij in prireditev prav gotovo
ne bodo pozabili.

Včeraj na Opčinah

**Tehniki grozili
lastnikom zemljišč
namenjenih gradnji
ljudskih stanovanj**

NA 6. STRANI

Longo in P2 mina za vlado

RIM — Morda se danes začne za
vlado vzvratno štetje. V preiskovalni
komisiji o loži P2 bo Tina Anselmi
predložila sklepno poročilo, v kate-
rem bo potrdila avtentičnost in vero-
dostojnost seznamov, ki so jih našli
v Gellijevi vili. Zdi se torej, da je
usoda Pietra Longa, tajnika PSDI in
proračunskega ministra, zapečaten, in
z njegovo tudi usoda vse vlade.

V vladni koaliciji sicer iščejo v teh
urah rešitve, da bi se izognili vlad-
ni krizi, ki se zdi brez izhoda. Pod-
predsednik vlade Forlani (KD) nami-
guje na možnost, da bi lahko pre-
iskovalna komisija rekla, da niso
ravno vsi iz seznama pravi člani lo-
že P2. Sam Longo blaži tone in go-
vori o »preganjanju«, a izključuje
svoj odstop. Socialisti skušajo brani-
ti zaveznika in predsedstvo vlade,
toda republikanci in liberalci vztra-
jajo na neomajnosti pri moralnem
vprašanju.

Koalicijo pa čaka še druga mina v
jutrišnji razpravi o Morovem umoru,
pri čemer so znani spori med PSI
in KD.

R. G.

Narečni natečaj Študijskega centra Nediža

Moja vas: letos že nad 500 otrok

Beneški župan Mario Rigo (na desni) izroča Laštro Landarske banke Valen-
tinu Birtigu-Zdravku; v sredini župan občine Špeter Firmino Marinig
(Foto Paolo Petricig)

GORAZD VESEL

ŠPETER SLOVENOV — Naša na-
rodna skupnost v videmski pokra-
jini se vedno bolj odlikuje po pri-
rejanju takšnih kulturno-političnih (in
tudi gospodarskih) dejavnosti, kate-
rih odmevnost presega okvir Nadiških
dolin in se kot bistveni element na-
rodnega potrjevanja na čisto svoj-
ski način vključuje v naša splošna
prizadevanja po obstajanju in razvi-
janju.

Za zadnji takšen dokaz sta poskr-
bela Študijski center Nediža in ob-
činska uprava v Špetru, prireditelja
vsebinsko pomembne manifestacije,
ki se je v nedeljo odvijala v Šem-
petru. Na tej manifestaciji so skle-
nili deželni narečni natečaj Moja vas,
ki je letos v svoji doslej enajsti iz-
verbi spodbudil k pisanju narečnih
besedil (za mlajše samo risb) preko
500 otrok videmske, goriške in trža-
ške pokrajine, in postavili temelje za
sodelovanje med občinama Špeter in

Benetke.

Sklenitev natečaja Moja vas pa je
letos že drugič tudi priložnost za po-
delitev priznanj osebam, ki so naš
čas ustvarjalno obeležile s svojim
kulturno-znanstvenim delom. Tako so
to priznanje, dano v obliki Laštre
Landarske banke, in v obliki darov
občine Benetke, pokrajine Videm in
Tržaške kreditne banke, letos preje-
li Valentin Birtig Zdravko za pes-
niško zbirko Spomin na dom, v ka-
teri se zrcalijo desetletja njegove
pesniške ustvarjalnosti, tesno pove-
zane z utripom življenja beneških
ljudi, kot se glasi uradna obrazloži-
tev; Pavle Merku za dolgoletno zbi-
rateljsko in raziskovalno dejavnost,
ki je omogočila širši slovenski in
italijanski javnosti, da se globlje se-
znani z bogastvom ljudske kulture
Slovencev v Italiji ter še zlasti z
njihovo besedno in glasbeno ustvar-
jalnostjo; Nino Specogna za knjigo
Noi e la musica, ki je prvi nalašč
za beneške otroke napisan učbenik.

NADALJEVANJE NA 3. STRANI

Tržiški delavci blokiral letališče

GORICA — Letališče v Ronkah je bilo včeraj ves
dan blokirano. Zasedli so ga delavci tržiške ladjedel-
ne v znak protesta proti vladnemu zavlačevanju pri re-
šitvi krize ladjedelne industrije. Delavci so blokirali
tudi državno cesto med Tržičem in Benetkami, tako da
so policaji morali preusmerjati promet po stranskih ce-
stah.

Na letališču se je zbralo nekaj tisoč delavcev. Po-
poldne so na skupščino prišli tudi župani okoliških ob-
čin, goriški podprefekt Barillari, poslanci Baracetti, For-
tuna in Rebulla ter senator Battello in zastopniki strank.
Govorili so na skupščini pred letališko palačo. Najbrž
bo že danes v Rimu sestanek na predsedstvu vlade.

Blok letališča se bo predvidoma nadaljeval tudi da-
nes, ko bo v dopoldanskih urah prav na letališču skup-
na manifestacija vseh tržiških kovinarjev. Govori se,
da naj bi se zasedba nadaljevala dokler ne bodo de-
lavci prejeli odgovor s sestanka med deželnimi parla-
mentarci in podtajnikom pri predsedstvu vlade Amatom.

NA 8. STRANI

Začetek seminarja slovenskega jezika in kulture v Ljubljani

LJUBLJANA — Včeraj se je na fi-
lozofski fakulteti univerze Edvarda
Kardelja v Ljubljani začel XX. se-
minar slovenskega jezika, literature
in kulture.

Udeležence seminarja in prisotne
goste, med katerimi smo lahko opa-
zili nekaj vidnih slovenskih akade-
mikov in predstavnike političnih o-
blasti, je pozdravil letošnji predse-
dnik seminarja prof. dr. Jože Koruza,
ki je opozoril na nadvse uspešno pot
seminarja od njegovega začetka z
20 udeleženci in prav toliko pri-
reditelji pa do letošnjih več kot sto
udeležencev. Zanimanje za seminar
je raslo vzporedno z zanimanjem za
slovenski jezik in pojavila se je po-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Izvoljeno vodstvo tržaške KZE

TRST — Krščanska demokra-
cija se je vendarle odločila za
imeni svojih predstavnikov v no-
vi upravni odbor Krajevnega zdrav-
stvene enote, tako, da je skup-
ščina včeraj končno lahko izvoli-
la novo vodstvo, ki bo upravljalo
zdravstvo v tržaški pokrajini za
leto dni, do polne obnove skup-
ščine. V upravni odbor so bili
v imenu večine izvoljeni Pangher
in Sai za KD, Erariova in De
Rota za LpT, Sossi (PRI), De
Pulciani PSDI in Opelt (SSK);
na dve odborniški mesti, ki po
zakonu pripadata opoziciji, pa
sta bila izvoljena komunist Pes-
sato in socialist Rotondaro, ki
je nasledil radikalca Granaro.

Pomembne novosti pri Jadranu

Pri združeni košarkarski ekipi Jadrana je prišlo do
pomembnih novosti.

Včeraj sta namreč Jadran in Pallacanestro Trieste
(Bic) izdala skupen komunike, v katerem med drugim
piše, da bo prišlo do naslednje izmenjave: Boris Vitez
bo v sezoni 1984/85 igral za Pallacanestro Trieste, Mauro
Čuk pa za Jadran. Dogovor v obliki posojila velja to-
rej za eno leto.

Jadran bo tako za leto dni izgubil svojega najbolj-
šega strelca, v združeno ekipo pa se bo vrnil Mauro
Čuk, ki bo Jadrinovemu moštvu še kako koristen pred-
vsem pod košema.

Visok jubilej Primorja

Športno društvo Primorje slavi ta teden pomemben
jubilej, 60-letnico ustanovitve. Sprva se je Primorje u-
kvarjalo celo s kolesarstvom in atletiko, ker pa je bi-
lo zanimanje za nogomet veliko, so se lotili tudi te pa-
noge. Kasneje se je Primorje usmerilo izključno v no-
gomet, ki ga goji še danes.

NA 10. STRANI

● Seminar

NADALJEVANJE S 1. STRANI

treba po simpoziju, ki je letos potekal že sedmič. Zaradi 400-letnice prve slovenske slovnice in prvega slovenskega prevoda Biblije je letošnji jubilejni seminar posvečen pomenu protestantizma za slovensko književnost, seveda pa bo seminar obravnaval tudi druge teme, ki so vezane na pojave v 16. stoletju.

Prisotne so še pozdravili dekan filozofske fakultete prof. Nace Šumi, podpredsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti akademik dr. Bratko Kreft, predsednik Raziskovalnega inštituta prof. Jerman in avstrijski konzul dr. Baiss. Prof. Kreft je še posebej opozoril na 420. obletnico Trubarjeve Cerkovne ordninge in na 400-letnico izdaje slovenske protestantske pesmarice. Slavnostnemu uvodu je sledilo predavanje prof. Franca Zdravca, danes pa se bodo udeleženci razdelili na 13 lektorskih skupin. Vzporedno bodo potekala skupna predavanja in pa posebni tečaji.

Na koncu naj še omenimo, da so med udeleženci prvič prisotni Vietnamci in Japonci, z velikim zanimanjem pa sledi seminarju kar precejšnje število Slovencev, ki živijo v Avstriji in Italiji.

(Nak)

Včeraj začetek sodne obravnave pred velikim senatom v Sarajevu

Šešelj obtožen ogrožanja družbenega reda in razbijanja bratstva narodov Jugoslavije

BEOGRAD — Nedavna aretacija skupine izobražencev, gladovna stavka nekaterih priprtilih ter peticije v zvezi s tem so v tujini naletele na precej živahen odmev. Ker pa je uradni vir informacij v zvezi s temi primeri veliko bolj skop, so morali novinarji, če so hoteli potešiti radovednost jugoslovanskih bralcev, prav do jugoslovanskega zveznega tožilca Miloša Bakića. Tako je v zvezi z omenjenimi primeri za beograjsko »Politiko ekspres« med drugim dejal: »Proti Mišdragu Miliću, Dragomiru Olujiću in dr. Vojislavu Šešlju bomo uvedli legalni postopek, tako kot vedno delamo pri nas. V tujini, pa tudi nekateri pri nas, označujejo takšne in podobne primere kot pregon ljudi naprednih idej, čeprav redno objavljamo podatke, ki kažejo ravno nasprotno.«

Dodal je, da gladovna stavka Nikolića, Mićanovića in Insirovića ne more izsiliti neizvajanja zakona v pravni državi, kot je Jugoslavija.

Kritike v tujini na račun jugoslovanskega pravnega sistema zaradi takih verbalnih deliktov so najpogostejše povsem zlonamerne. Iz njih izhaja popolno nepoznavanje družbene stvarnosti in zgodovinskih razmer, je izjavil Bakić in dodal, da je podobno tudi z delom sovražne propagande, ki se prav tako pogosto predstavlja kot navadna kritika oblasti. Glede položaja na Kosovu pa

je izjavil: »Organi kazenskega pregona na Kosovu so se tako usposobili za svoje delo, da so sposobni odkriti veliko število sovražnih skupin. Tudi sodišča učinkovito opravljajo svoje delo, zato večino zadev lahko rešijo v zelo kratkem roku. Vse to je toliko bolj pomembno, ker sovražnik na Kosovu deluje v popolni ilegali in je njegovo delovanje vedno težje odkriti.«

Včeraj pa je Tanjug objavil vest, da se je pred velikim senatom okrožnega sodišča v Sarajevu začelo sojenje dr. Vojislavu Šešlju, znanstvenemu sodelavcu sarajevske univerze in suspendiranemu profesorju fakultete za politične vede. Po navedbah obtožnice naj bi Šešelj od leta 1982 do 1984 deloval z anarholiberalističnih in nacionalističnih stališč ter s tem zagrešil kaznivo dejanje protirevolucionarnega ogrožanja družbene ureditve.

Med drugim v obtožnici piše, da je v nekem gradivu (odgovor na anketo-intervju) zahteval, »naj bi sedanjo vodilno garnituro politično, nato pa tudi ekonomsko razlastili« ter da »naj ZK preneha ovirati in onemogočati nove družbene sile, da bi prišle na politični oder ter prevzele vlogo zavestnega krmarja iz krize«. Zahteval je ukinitve muslimanskega in črnogorskega naroda, ki sta po Šešljevem mnenju izmišljena ter sta nastala

tako, da so ljudi s silo pripravili do tega, da so se opredeljevali zanju, s tem in pa z zahtevo po ukinitvi avtonomnih pokrajin ter razdelitvi Jugoslavije na Slovenijo, Hrvaško, Srbijo in Makedonijo, je po mnenju tožilca razbijal bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov.

Obtožnica Šešlju tudi očita, da se je zavzemal za ukinitve pouka v jezikih narodnosti na visokošolskih ustanovah, kjer naj bi te jezike dosledno zamenjala srbohrvaščina. Šešelj naj bi svoja gradiva pošiljal somišljenikom v Beograd, da bi jih le-ti razmnožili in razdelili.

Med razpravo je bil včeraj zaslišan tudi obtoženi. Šešelj je sicer v preiskovalnem postopku zavračal sodelovanje in ni odgovarjal na zastavljena vprašanja. Zdaj je zanikal vse navedbe iz obtožnice ter zatrjeval, da gre za njegova osebna razmišljanja, ki niso bila objavljena in tudi niso bila napisana za to, da bi jih razdeljevali. Ovrget je tudi izjave prič, za katere je trdil, da jih vseh niti ne pozna. Obramba je zahtevala, naj preverijo, ali Šešelj sploh zmore prisostvovati sojenju, glede na to, da se že od 21. maja ne hrani po lastni volji (takrat je oklical gladovno stavko). Sodišče je zahtevo zavrnilo, češ da je Šešelj popolnoma sposoben za sodelovanje na razpravi.

Z. Š.

Za Moskvo nesprejemljiv odgovor Washingtona

Le besedni dvoboj med SZ in ZDA

MOSKVA — Rahlo upanje, da bi Združene države Amerike in Sovjetska zveza obnovile pogajanja za omejitev oboroževalne tekme, je trajalo pičlih 48 ur. Kremelj je preko svoje tiskovne agencije TASS predvčerajšnjim kategorično zavrnil odgovor Bele hiše, ki je izrazila pripravljenost na pogajanja o preprečitvi vesoljskega orožja, čeprav pod pogojem, da se istočasno obnovijo ženevska pogajanja o jedrskih raketah na srednji in veliki domet. Ta odgovor je po pisanju sovjetske tiskovne agencije »povsem nezadovoljiv«, češ da nedopustno spreminja predmet pogajanj, ki ga je predlagala SZ.

Po mnenju opazovalcev Moskva ni računala, da bo na svoj petkov predlog za pogajanja o demilitarizaciji vesolja dobila kakorkoli pritrdilen odgovor, kajti Washington je bil v preteklosti do podobnih sovjetskih pobud vedno zelo zadržan. Od vsega začetka naj bi torej šlo le za novo epizodo v besednem dvoboju med vesilama.

Na sliki: Ronald Reagan in sovjetski veleposlanik Dobrynin med nedeljskim sprejemom diplomatov v Beli hiši. (AP)

Ker Genova noče, da pojde sedež družbe v Trst

Prodi je ustavil načrt Fincantieri

GENOVA — Predsednik Zavoda za industrijsko obnovo IRI Romano Prodi je na vabilo rimske vlade ustavil postopek o uresničitvi tako imenovanega načrta Fincantieri. Ta predvideva, kot je znano, premestitev sedeža glavnega ravnateljstva holdinga iz Genove v Trst, sicer pa med drugim korenito režijsko in organizacijsko preobnovo finančne družbe in dokajšnjo okrnitev ladjedelnice v Sestri Ponenteju.

Prodi se je za to odločil očitno pod močnim pritiskom, ki ga je na pristojne ministre izvršila enotna sindikalna zveza CGIL-CISL-UIL z mobilizacijo kovinarjev. Ko se je predsednik ligurske deželne uprave Ma-

gnani pogovarjal o problemu z ministrom za ekologijo Biondijem, podtajnikom za industrijo in državne soudeležbe Orsinijem in Meolijem, deželni parlamentarci, genovskim županom, predsednikom pokrajinske uprave in sindikalisti, je kakih tisoč delavcev zasedlo sedež deželne vlade in izročilo Magnaniju listino s šestimi zahtevami: med temi so zahteve po ohranitvi omenjene ladjedelnice, po odstopu vodstva IRI, odobritvi triletnega načrta o ladjedelstvu in priznanju Liguriji, da je krizno območje, zato ne sme zgubiti sedeža »nove Fincantieri«. Magnani, ki je listino podpisal, je brž telefoniral v Rim, začel se je dvogovor med Prodiem in ministri in Prodi je popustil.

Olajšave za naložbe tujcev v Jugoslaviji

BEOGRAD — Predlagane spremembe zakona o vlaganju tujih oseb v domače organizacije omogočajo odstranitev ovir, ki zdaj stojijo pred tujim kapitalom. Večina članov zveznega pravnega sveta, v katerem so včeraj razpravljali o teh spremembah, je tako ocenila njihov doseg, vendar je hkrati opozorila, da so za dotok tujega kapitala vseeno odločilna gospodarska gibanja v Jugoslaviji.

Poudarili so pomen največjih sprememb, kot so odprava dosedanje omejitve, da lahko tujec v jugoslovansko podjetje vloži največ 49 odstotkov celotnega kapitala in odprava zgornje meje za dobiček tujca, ki bi bil v prihodnje povezan izključno z uspehom v poslovanju. Poleg tega so podprli predlog, da bi pri vračanju kapitala uvedli valorizacijo, ki bi tuji osebi nadoknadila realno znižanje vrednosti kapitala zaradi domače inflacije. Na odobravanje je naletela tudi sprememba, ki tuji osebi dovoljuje enakopravno udeležbo pri sprejemanju poslovnih odločitev. Do zdaj so imeli v glavnem svetovalsko vlogo. Pri tem so priporočili, da bi bili zakonski člani, ki o tem govorijo, natančnejši in obširnejši.

Včeraj so na svetu tudi menili, da s predlaganimi spremembami niso odpravljene vse omejitve, ki jih nalaga ta zakon. Profesor Nikola Balog pravi: »Nekoč smo bili prvi med socialističnimi državami, ki so pravno omogočile tujim osebam, da vlagajo v Jugoslaviji, zdaj pa smo po prostosti pravnih okvirov, ki to urejajo, med zadnjimi, celo po teh predlaganih spremembah.« (dd)

Weizsaecker prevzel posle

Novi zahodnonemški predsednik republike Richard von Weizsaecker je v nedeljo prevzel posle, včeraj pa je v svoji rezidenci pregledal enote telesne straže (Telefoto AP)

Pred rešitvijo za Zanussi?

RIM — Minister za industrijo Altissimo bo danes zjutraj sprejel upravitelje pordenonskega podjetja Zanussi in zastopnike upniških bank, da pregledajo možne rešitve za ozdravitev in proizvodno utrditev concerna, popoldne pa bo še zaslišal za mnenje sindikalne predstavnike. Kot je znano ostaja, po umiku drugih možnih partnerjev, edina rešitev ponudba švedske transnacionalne družbe Electrolux, ki bi prevzela 49 odstotkov glavnice, medtem ko naj bi po 15 odstotkov vložila Fiat in Medibanca, ostalih 21 odstotkov pa naj bi krili družina Zanussi, dežela Furlanija - Julijska krajina in manjši denarni zavod.

Medtem so na včerajšnjem občnem zboru delničarjev družbe Zanussi v Pordenonu ugotovili, da so se dosedanje izgube povzpele prek 150 milijard lir, kar terja po zakonu zmanjšanje dosedanje glavnice na samih 80 milijard lir.

Zaskrbljenost v Zalivu zaradi nedeljskega napada

BAGDAD, TEHERAN — Nedeljski iraški napad na konvoj trgovskih ladij, ki je plul proti iranskemu pristanišču Bandar Homeini, je povzročil še naknadno napetost v vsem Zalivu. Arabske zalivske države z zaskrbljenostjo pričakujejo iranske protiukrepe. Vsi se namreč bojijo, da bi bil lahko nedeljski napad tista kaplja, ki bi sodu izbila dno in razširila spopad na celotno območje z blokado Hormuške ožine. Včeraj ni še nihče potrdil iraških vesti o sedmih potopljenih ladjah. Le južnokorejsko zunanje ministrstvo je sporočilo, da se je zaradi zadetka dveh raket potopila neka južnokorejska tovorna ladja.

Vode v Zalivu postajajo torej skrajno nevarne. Prav zato ne preseneča vest, da bodo Združeni arabski emirati vsak čas začeli z gradnjo naftovoda, ki bo obšel Hormuško ožino, da bodo lahko nafto vkrcavali v O-manskem zalivu.

Teheran dosledno grozi, da bo onemogočil plovbo skozi Hormuško ožino, če ne bodo arabske države prenehale podpirati Iraka in ga prisilile, da konča z napadi na ladje namenjene v Iran.

Jutri bo stopil v veljavo pomiritveni načrt za Bejrut

BEJRUT — Že jutri bi morali začeti z uresničitvijo tako imenovanega »načrta za varnost in pomiritev v Bejrutu«, ki predvideva umik težkega orožja iz libanonskega glavnega mesta, odprtje vseh prehodov preko »zelenih črt«, ki bi jo v praksi odpravili, kot zadnje pa predvideva načrt odprtje bejrutskega letališča in pristanišča.

To spodbudno izjavo je včeraj kljub srditim nočnim spopadom, v katerih je izgubilo življenje dvanajst oseb, dal vodja šitov in pravosodni minister Beri. Libanonski družji so namreč že v soboto začeli s postopnim umikom svojega topništva in drugega težkega orožja iz Bejruta proti Šufu. Šiti pa bodo kot kaže orožje shranili v neki vojašnici, ki jo nadzorujejo pripadniki redne vojske.

Predsinocnim so med drugim prispele spodbudne vesti tudi iz krščanskega tabora. Vodja krščanskih milic Fadi Frem se je kot kaže pokoril volji svojih politikov in je obljubil, da bo spoštoval premirje. Fadi Frem pa je še vedno nasproten doseženemu sporazumu.

Sodišče izreklo obsodbe za iredentiste na Kosovu

PRISTINA — Na okrožnem sodišču v Pristini so včeraj po štiridnevni obravnavi izrekli sodbe članom sovražne skupine »Novo Kosovo«, ki je delovala s stališč albanskega nacionalizma in iredentizma. Prvoobtoženi Naser Grajevci, vodja te ilegalne skupine, je bil obsojen na 10, njegov namestnik Akilje Dedinci pa na 8 let zopora. Na po 8 let so obsojili Bujarja Zogianija, Halita Berisa in Osmana Beka na 5 let. Mladoletnega F.H. na 3 leta in 6 mesecev, mladoletno S.B. pa na dve leti zopora za mladoletnike.

Vse razen mladoletne S.B. obtožnica bremeni — to pa so med ob-
ravnavo tudi dokazali — članstvo v

ilegalni iredentistični skupini »Novo Kosovo«, v okviru katere so delovali, da bi protirevolucionarno ogrozili družbeno ureditev SFRJ s ciljem, da bi ustanovili republiko Kosovo.

Člani te sovražne skupine, ki so jo ustanovili oktobra leta 1981, so načrtovali konkretne ilegalne akcije, posebej pa so bili aktivni v akciji ob »obletnici« sovražnih demonstracij na Kosovu. Poleg razmnoževanja in razpečevanja propagandnega gradiva jih je večina aktivno sodelovala v poskusih organiziranja demonstracij pred dvema letoma.

Večina obsojenih so bili študenti ekonomske fakultete v Pristini. (dd)

Obnavljanje nekdanjih stikov med Benetkami in Nadiškimi dolinami

Beneški župan Rigo na Moji vasi v Špetru in podelitvi treh Lašter Landarske banke

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sklepni del narečnega natečaja Moja vas je bil v telovadnici srednje šole v Špetru. Množico otrok in njihovih staršev, pa tudi ugledne predstavnike oblasti je v imenu Študijskega centra Nediža v narečju pozdravila, vedno zgovorna in simpatična Bruna Dorbolo, ki je izrecno pozdravila predsednika Nediže Pavla Petričiga in mu izrekla priznanje za njegovo požrtvovalno delo pri organizaciji te in drugih sedaj že tradicionalnih pobud.

Nato je živa Gruden utemeljila podelitev Lašter Landarske banke (nagrada Občine Benetke je izročil sam beneški župan Mario Rigo, o katerem bomo več napisali kasneje). Sledila je obdaritev 18 šol, ki so se udeležile natečaja Moja vas, in nad 500 otrok, polovica z Videmskega, ostala polovica pa z Goriškega in s Tržaškega. Letošnje spise in slike so objavili v lepo predstavljeni brošuri Vrtac, vsem natečajnikom pa so razdelili praktična, marsikdaj

tudi po vrednosti otipljiva darila množice dobrotnikov iz vseh krajev, kjer živi naša skupnost, in še zlasti z območja Čedad.

Na prireditvi je glasbena skupina kantavtorja Checcha zaigrala nekaj najlepših pesmi pred enim tednom zaokroženega zadnjega Senjama beneške pesmi, prireditve z veliko odmevnostjo in globoko narodno sledjo, ki jo zapuščajo pri naših ljudeh v Benetki; zaplesali pa so tudi otroci KD Rdeča zvezda iz Saleža.

Ob koncu bi hoteli opisati še srečanje med občinama Špeter in Benetke, dogodek, ki politično označuje sedanji trenutek, dogodek, ki je ovrednotil tudi Mojo vas in vse, kar se v Beneški Sloveniji dogaja, da bi naša narodna stvar napredovala.

Po nekaj zasebnih stikih med socialističnim županoma Firminom Marinigom iz Špetra in Mariom Rigom iz Benetk je v nedeljo na občinski praznik in na Mojo vas prišel sam župan Rigo s praporom Sv. Marka, da bi potrdil stoletne vezi, ki so bolj v preteklosti kot

sedaj zblíževale Nadiške doline z Benetkami, točneje z republiko Serenissimo. Kot je na zborovanju pred županstvom, kamor je občinstvo prišlo v sprevedu na čelu s pihalnim orkestrom in občinskimi prapori, izjavil špetrski župan Marinig, v prebivalcih Nadiških dolin še ni zamrl spomin na 300 let trajajočo avtonomijo, ki jo je priznavala tem krajem Beneška republika, avtonomija, ki so jo najprej odpravili Napoleonovi Francozi, za njimi Avstrijci, dokončno pa jo je pokopala Kraljevina Italija. Toda vera v moč demokracije, je dejal Marinig, spodbuja naše ljudi v njihovem boju za kulturni in gospodarski napredek.

Ko je razmišljal o zgodovinskih povezavah Benetk z Nadiškimi dolinami, se je župan Benetk Mario Rigo, socialistični evropski poslanec, spomnil, da so v temelje tega mesta v laguni vgrajeni ustvarjalni naporji tolikih narodov, in tudi slovenskega. Kot so Benetke čvale svoje narečje, brez katerega jih ne bi bilo, je rekel Rigo, tako je ta republika spo-

štovala tudi jezik in navade ljudi v Nadiških dolinah. To strpnost in širino, ki sta vtakani v zapadno civilizacijo, katere sestavni del smo, moramo razvijati v italijanskih in evropskih razsežnostih, je izjavil Rigo in zaželel prebivalcem Nadiških dolin uspešen boj za priznanje svojih pravic in nadaljnje poglobljanje stikov med občinama.

Na zborovanju pred županstvom je deželni odbornik Romano Specogna izjavil, da se stvari v Benetki spreminjajo, bivši zvezni minister Jugoslavije Janko Smole je zaželel napredek in krepitev povezovanja med Jugoslavijo in Italijo, Pierre Duvoisin, odbornik za finance v kantonu Vaud, pa je govoril o evropski povezanosti.

Nedeljska manifestacija v Špetru je bila ponoven dokaz sposobnosti naše skupnosti na Videmskem, da na visoki ravni z vso potrebno odprtostjo prispeva k oblikovanju mednarodnih povezav in h krepitevi pogojev za svoj pravičnejši jutrišnji dan.

GORAZD VESEL

Biasutti starta na mesto predsednika deželne vlade

VIDEM — Na sedežu deželnega vodstva KD so se včeraj sestali predstavniki dčelnih tajništev šestih koalicijskih strank, ki podpirajo Comellijsvo deželno vladno. Sestanek je sklical deželni tajnik KD Biasutti z namenom, da komponente šeststrankarske večine preverijo politični položaj po evropskih volitvah. V resnici pa sta bila v središču pozornosti le dva problema in sicer potrditev levičarske večine v tržiškem občinskem svetu in pa nadomestitev demokristjanskega odbornika za kmetijstvo Mizzaa, ki bo po odločbi podpredsednika vlade Forlanija v kratkem postal evropski poslanec.

Glede Tržišča je Biasutti zelo jezen, ker so socialisti in socialdemokrati spet sklenili sporazum s komunisti za vodenje občinske uprave in tako dejansko spet potisnili KD v opozicijo, čeprav sam priznava, da je

nemogoče »mehansko« prenesti koalicije z vrha na bazo. Nadomestitev deželnega odbornika za kmetijstvo pa skriva bolj zapleteno igro in spet postavlja v ospredje notranje zdrave znotraj stranke relativne večine na deželni ravni. Biasutti jasno hoče (in to vse od zadnjega demokristjanskega kongresa) predsedniško mesto v deželni vladi, ki pa je še vedno trdno v rokah videmskega odvetnika Comellija, ki je sicer tudi demokristjan, pripada pa struji, ki ni Biasuttijeva in je nasprotno večkrat v polemiki s komponento deželnega tajnika. Biasutti hoče zato izkoristiti Mizzaovo izvolitev v Strasbourg in izpodrinuti Comellija, ki uživa podporo socialistov in zlasti deželnega tajnika Trombette. Vsekakor o krizi, seveda če bo do nje prišlo, se bo skoraj gotovo spet govorilo v začetku septembra.

Valdo Spini danes v Vidmu

VIDEM — Na sedežu furlanske trgovske zbornice bo danes na programu srečanje socialistične komponente znotraj deželne CGIL. Uvodno poročilo bo imel deželni podtajnik CGIL Milocco, zaključke pa bo povzel vsedrjavni podtajnik PSI Valdo Spini.

Današnje srečanje, ki ga lahko smatramo kot zborovanje socialistične leve, bo zanimivo tudi, ker bo pokazalo kako socialisti znotraj CGIL ocenjujejo delo Craxijeve vlade in ne preveč spodbudne rezultate, ki jih je PSI dosegla na zadnjih evropskih volitvah.

Kanalska dolina na razglednici

TRBIŽ — Na županstvu v Naborjetu bodo v soboto, 7. julija, ob 18. uri odprli razstavo z nazivom »Kanalska dolina na razglednici«. Gre za razstavo kakih 200 starih razglednic, ki prikazujejo najbolj sugestivne kote doline in s tem pravzaprav stoletni prerez krajevnih stvarnosti. Videli bomo, kako so nekdanji izgledali Pontabell, Naborjet, Žabnice, Trbiž, Višarje in Belopeška jezera.

Kulturni krožek v Naborjetu in pet zbiralec razglednic, ki so z zgodovinarjem Domenigom pobudniki razstave, hočejo na ta način opozoriti na zgodovinski pomen tega območja ob tromeji, ki je na tem, da postane prvovrstno mednarodno letovišarsko središče.

Delovanje deželne skupščine in komisij

TRST — Deželni svet bo te dni imel kar precej dela. Na današnji seji bo razpravljal o resoluciji, ki so jo pod naslovom »Načrt za ovrednotenje pristaniških dejavnosti v deželi in za preporod tržiške luke« složno predložile vse politične skupine in ki je v bistvu sklepna listina o rezultatih številnih posvetovanj ter obiskov članov komisije za prevoze v raznih pristaniščih.

Skupščina bo potem obravnavala vrsto zakonskih osnutkov, med temi onega o izvajanju vladnih predpisov glede dajatevnih olajšav in prid industrijem, trgovcem in obrtnikom.

Danes popoldne se sestane prva (integrirana) komisija, ki bo med drugim vzela v pretes popravke k proračunu 1984-85.

Jutri bo zasedala komisija za javna dela, a na skupnem zasedanju se bosta sešli tudi komisiji za industrijo in za socialno skrbstvo, ki bosta obravnavali probleme zaposlenosti.

AJDOVŠČINA, NOVA GORICA — Škoda, ki jo je v petek zvečer povzročilo neurje s točo in vetrom v Vipavski dolini in na ožjem območju Goriške ter v Goriških Brdih, je po prvih ocenah izjemno velika. V vipavskem kmetijskem kombinatu po prvih oglelih ugotavljajo, da je na posevkih in pridelkih škoda za več kot milijardo dinarjev.

Pospesevalci in drugi strokovnjaki kmetijskega kombinata Vipava namreč že od sobote dopoldne na posameznih območjih ugotavljajo posledice neurja in pripravljajo ukrepe, da bi jih vsaj delno omilili. Najnujnejši ukrep je škropljenje trte in sadnega drevja.

Neurje, ki je sicer trajalo manj kot uro, je zajelo obsežen del kmetijskih območij v ajdovski in novogoriški občini, zato bodo posledice v celoti znane šele v prihodnjih dneh. Naj-

huje so prizadeta območja v spodnji Vipavski dolini, in sicer: Biljenska Gorica, Renče, Bukovica, del Vrtojbenkega polja, nato območja mesta Ajdovščine, Stomaža in Lokavsko polje ter območje Solkana, Kromberka in Okroglice. Na teh območjih so gosta in ponekod kot oreh debela ledena zrna povsem oklestila sadno drevje, predvsem v nasadih hrušk, breskev in jabolk, trte, povrtnine, pšenico, koro in travnate površine.

»Toča je močno potolkla vse najboljše, najbolj intenzivne pridelovalne površine našega družbenega sektorja,« je povedal ing. Ivan Zajc iz kmetijskega kombinata Vipava. »Na 60 hektarih družbenih polj, posejanih s pšenico, je uničenega povprečno 35 odstotkov pridelka. Na 140 hektarih pa bo v povprečju 60 odstotkov manj koroze. Na nekaterih območjih, na primer na Lokavškem polju pri Ajdovščini in pod Lokami na Goriškem bo tre-

ba njive preorati in ponovno sejati. Uničenih je tudi pol travnatih površin, ki smo jih pustili za zeleno pašo. To pa pomeni, da bo manjkalo krme za živino.« V družbenem sektorju vipavskega kmetijskega kombinata bodo letos pridelali tudi 220 vagonov manj grozdja, 440 vagonov manj hrušk, 80 vagonov manj breskev. Na 6 hektarih so uničena vsa jabolka.

V kmetijskem kombinatu bodo škodo v sadovnjakih občutili še bolj boleče, pravijo, ker je toča skoraj v celoti uničila pridelek hrušk, namenjen izvozu. Predvidoma, pravi Mirko Jug iz kombinata, naj bi iztržili 750 milijonov lir s hruškami, italijanskemu kupcu naj bi jih poslali približno 1500 ton.

Očitno je, da bodo nekateri pridelovalci v Vipavski dolini letos ostali brez pridelka. Številnim pa je toča uničila delo enega leta. Eden izmed

njih je tudi Stanko Gorkič iz Vrtojbe na Goriškem, ki si je zadnji dve leti prizadeval, da bi poleg zelenjave in grozdja pridelal tudi čimveč pšenice in jo zamenjal za živino. »Ne vem, kaj naj zdaj naredimo. Škoda je ogromna. Vloženega pa je bilo veliko truda in še več denarja. Lani smo oddali tona pšenice, letos pa naj bi jo še več. Zda pa ne vem, ali se bo sploh splačalo požeti tisto, kar je ostalo, ker bodo s tem samo stroški. Imamo tudi mlado živino in zanjo potrebujemo krmo. Tudi vina bo od 60 do 70 odstotkov manj. Toča je potolkla tudi paradižnik, bučke, krompir. Pričakujem, da nam bo družba vsaj davke omilila.«

Kmetje pravijo, da take toče ne pomnijo že tri desetletja. Sistema obrambe pred njo na Goriškem in v Vipavski dolini pa ni.

SLAVICA ČRNICA

Prejšnji petek v okviru »Koprskih srečanj«

Javna tribuna o širjenju kulture miru

KOPER — Na pobudo Lige za mir SR Slovenije so v petek v Kopru, v okviru prireditve Koprskih srečanj, organizirali odprto tribuno o miru in mirovnih gibanjih. Kot predstavniki Lige za mir so se odprte tribune udeležili Bogdan Osolnik, Bojan Lubej, Štefan Cigoj, Marija Vilfan, gosta iz zamejstva Boris Race in Edvin Švab, pripadniki italijanske narodnostne skupnosti Silvano Sau, Apollinio Abram, Ennio Opassi, nosilci raznih funkcij na obalnem območju, ki se posebej ukvarjajo z mednarodnimi odnosi in sodelovanjem z zamejstvom. Med temi naj omenimo samo Mira Kocjana, Maria Abrama, Dušana Fortiča, Črtomira Kolenca, Lojzko Čotar. Ob tej priložnosti so dali pobudo za ustanovitev sekcije Lige za mir za obalno območje. Kot je med drugim dejal Dušan Fortič, bo sekcija za mir delovala kot nekakšno jedro, ki bo v okviru Socialistične zveze dajala raznovrstne pobude s področja mirovnih gibanj in sodelovanja ob meji. Liga seveda ne bo delovala mimo tistih nosilcev in subjektov, ki se v okviru SZDL že ukvarjajo z mednarodnim sodelovanjem in manjšinsko politiko, marveč znotraj njih, preko teh. Del njenega programa naj bi bilo prizadevanje za dosledno uresničevanje pravic narodnosti na obeh straneh meje, dajanje pobud za sodelovanje med kraji in ljudmi z obeh strani Jadrana, dajanje pobud za odprte tribune in razprave o vprašanih miru in sodelovanju.

NI OBRAMBE Z JEDRSKIM OROŽJEM

Smer razprave na odprti tribuni je začrtal Bogdan Osolnik, ki je podal tudi nekaj uvodnih misli o mednarodnih razsežnostih mirovnega gibanja: da je zajelo milijone ljudi v zahodno-evropskih državah, da je ideološko izredno raznoliko, da se v glavnem opredeljuje za nevtrščeno in neodvisno politiko in da je vse bolj solidarno tudi z osvobodilnimi gibanji v svetu. Osolnik je tudi dejal, da mirovno gibanje vse glasneje zahteva, da morajo ljudje odločati o zunanji politiki držav in da je to tudi cilj podružbljanja naše zunanje politike. To gibanje je tudi porušilo nekatere ustaljene mite: češ da jedrsko orožje varuje, ali da to orožje omogoča zgolj obrambno vojno. Vse večjo vlogo igra svetovno javno mnenje na katero apelirajo tudi Združeni narodi. »Mi se moramo vključiti v to gibanje, ki je širše od posameznih držav... To gibanje lahko tudi povratno deluje na nevtrščeno gibanje... Nevtrščnost ne bi smelo biti samo delovanje vlad in držav, marveč milijonov ljudi,« je še dodal Bogdan Osolnik.

MIR S SODELOVANJEM

Rastko Bodaška je med drugim dejal, da »ni prav nič čudno, da se prav nekdanji borci NOB zavzemajo za mir« in da je potrebno z organizirano akcijo v ta boj pritegniti tudi mladino. Bojan Lubej je govoril predvsem o vlogi slovenske in italijanske narodnostne skupnosti v sodelovanju ob meji ter v boju za mir. »Govoriti bi

morali o dolgoročnih ciljih mirovnega gibanja, ki niso samo v odstranitvi raket, marveč v vzpostavitvi pravičnejših mednarodnih odnosov...«

Apollinio Abram je med drugim dejal, da moramo spremeniti ustaljene pojme o pravičnih ali nepravičnih vojnah. Da lahko tudi države, ki se v času miru oborožujejo za obrambo, postanejo agresorji. Dovolj je, če zamenjajo vladno in zunanjo politiko.

Miro Kocjan je poudaril, da je bistveno, da je v mirovnem gibanju prisotna tudi mladina in da bi se moralo med mladimi ob meji sodelovanje razširiti tudi na druga področja in ne ostajati na goli mirovni problematiki. Edvin Švab, župan dolinske občine je prisotne opozoril, da obstaja tudi v tržiški pokrajini odbor za mir, ki ga razen desnice sestavljajo vse politične sile in predstavniki občin. Pozval je Ligo za mir, naj sodelujejo s tem odborom. Sedaj pripravljajo pobudo za mirovni shod za denuklearizacijo tega obmejnega območja.

V razpravi se je izkristaliziralo stališče, da v mirovnem gibanju niso tako bistvene gole zahteve po odstranitvi raket, marveč težnje za oblikovanje tako imenovane kulture miru. To ni samo zavračanje nečesa namreč tudi gibanje nečesa novega: odnosov med ljudmi in državami na osnovi strpnosti, medsebojnega poznavanja in odkritosti.

Š. R.

Razstava Spacal-Colò v Špetru Slovenov

ŠPETER SLOVENOV — Od preteklega petka je v prostorih špetrske srednje šole na ogled razstava dveh priznanih slikarjev: Tržačana Lojzeta Spacala in Čedadca Alda Colòja. Prirejata jo Društvo beneških likovnih umetnikov in študijski center Nediža.

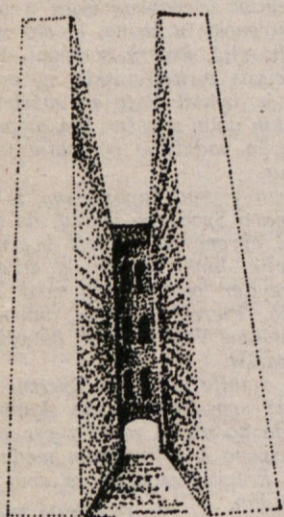
Na petkovi otvoritvi je o razstavljalcih govoril umetniški kritik Milko Renner, ki je očrtal ustvarjalno pot Lojzeta Spacala ter podčrtal osnovne značilnosti Colòjevega novokubizma. Poudaril pa je tudi pomen skupne razstave avtorjev različnih narodnosti, ki presega meje slikarstva v ožjem pomenu besede. Pri tej misli se je zaustavil v svojem pozdravnem posredu tudi odv. Bulfone, podpredsednik videmskega pokrajine.

V drugem delu petkovega večera pa je bil na sporedu koncert Ribniškega okteta iz Ljubljane, ki je s svojim nastopom navdušil poslušalstvo.

Razstava je na ogled do 8. julija vsak dan od 10. do 12. ter od 17. do 20. ure.

Z nedeljskih svečanosti ob 40-letnici Rižarne

Oddolžimo se spominu žrtev Rižarne z borbo za mir in prijateljstvo To je bila vsebina nedeljske svečanosti na tem kraju smrti

Takšne množice, kot je v nedeljo dopoldne spremljala v tržaški Rižarni osrednjo spominsko svečanost v počastitev 40. obletnice začetka delovanja krematorijske peči, ta kraj smrti še ni imel. Toda ne toliko zaradi številu udeležencev, saj so vse svečanosti na tem kraju smrti, vedno množične in močno občutene, temveč zaradi raznolikosti ljudi in predstavnikov, ki so se te slovesnosti udeležili. Prvič so bile na njej prisotne delegacije odporniških gibanj iz Belgije, Nizozemske, Francije, Zahodne Nemčije, Vzhodne Nemčije, Danske, Madžarske, Češkoslovaške, Poljske in Sovjetske zveze, medtem ko sta delegaciji osvobodilnega gibanja iz Jugoslavije in odpornišstva iz Italije navzoči na vseh svečanostih v Rižarni.

Tudi vzdušje, ki je vladalo med udeleženci svečanosti, je bilo posebno, bolj zbrano, bolj občuteno, saj je šlo za proslavljanje obletnice, ki je obudila v nas vseh spomine na tiste strašne dneve, ko je v tej zgradbi začela delovati krematorijska peč in ko so v njej, dan za dnem, noč za nočjo, izginali slovenski, italijanski in hrvaški antifašisti, zajeti partizanski borci. Tako je bilo vsem, kot bi bile žrtve med nami, kot bi bile njihove besede, s katerimi so se poslavljali od svojih dragih, od življenja, še vedno med stenami Rižarne, v opomin nam živim, da jih ne pozabimo, da nadaljujemo z bojem, ki so ga sami začeli, a ne končali, da se borimo za mir, za takšen svet, ki ga sami niso dočakali.

Pogled na vso to množico je bil enkraten. Prapori mest, odlikovanih z zlato medaljo za odpornišvo, ljudi, oblečeni v dele oblačil iz taborišč, delegacije, ki se med seboj po jeziku niso razumele, a so po srcu in svojih občutkih vedele, da so svoji med svojimi, verski obredi, opravljeni v hebrejščini, v srbohrvaščini, s strani tržaškega škofa Bellomija pa tako v italijanščini, kot slovenščini, nastop Tržaškega partizanskega pevskega zbora »PINKO TOMAŽIČ« s pesmimi v slovenščini, hrvaščini, hebrejščini in italijanščini, pa velika zavzetost vseh udeležencev, predvsem mladih, ki so tokrat, morda še bolj, kot kdajkoli občutili, kaj je ta kraj smrti pomenil in kaj mora pomeniti tudi danes, če nečemo, da bi se takšne grozote ponavljale, ne pri nas, ne nikjer v svetu, vse to je bilo doživeti, ki ga ne bo nihče pozabil.

V imenu Odbora za obrambo vrednot odpornišstva in demokratičnih institucij, v katerem so vključene vse borčevske organizacije, napredne stranke in ustanove, je kot prvi spregovoril prof. Giovanni Marchio, predsednik tržaške pokrajine, ki je v kratkih besedah povedal pomen sve-

čanosti in željo organizatorjev, da bi resnico o tržaški Rižarni spoznala predvsem mladina.

V slovenščini je nato spregovorila komunistična senatorka Jelka Gerbec, ki je med drugim dejala, da »je hotel nacizem zgraditi svoj imperij na kosteh in pepelu milijonov antifašističnih borcev, pripadnikov raznih narodov od starcev do otrok. Borci, ki so se dvignili v zaslužjenih državah, so te blazne sanje in utopijo zrušili. Takrat smo vsi obljubili« je še dejala »da se tisti časi ne bodo nikoli več povrnili. To obljublamo tudi danes. A obljuba terja dolg. Niso dovolj besede, potrebna so tudi dejanja. Tu smo danes zbrani predstavniki osvobodilnih gibanj iz vse Evrope. Delajmo za mir, proti oboroževanju, za premostitev sporov za mizo pogajanj, delajmo za rešitev vseh odprtih vprašanj, za demokratični razvoj, za priznanje narodnostne identitete narodnostnim skupnostim, kot je naša, delajmo zato, da si bomo sosedje prijatelji, ne sovražniki.«

Za njo je v francoščini spregovoril v imenu vseh tujih delegacij Maurice Goldstein, predsednik Mednarodnega odbora za Auschwitz, zatem še tržaški župan Franco Richetti, v imenu Vsehrzavnega združenja partizanov Italije pa predsednik Arrigo Boldrini, ki je dejal, da prinaša pozdrave vseh italijanskih partizanov. »Mislili smo, da so se s koncem vojne vse grozote končale, da bo mir zagotovljen. Pa na žalost ni tako. Še so v svetu ljudje, ki podžigajo nacionalno mržnjo, ki hočejo sprožiti novo vojno. S takšnimi svečanostmi in proslavami moramo vzbuditi v naših mladih zavest in prepričanje, da vojna prinaša le grozote ter da se morajo odločno, kot smo se mi, boriti za mir in

prijateljstvo med narodi.«

V imenu deželne uprave je spregovoril odbornik Pietro Zanfagnini, ki je v svojem govoru med drugim omenil tudi Slovence in obvezo deželne uprave, da se zavzame za rešitev njihove zaščite.

Pomemben govor je imel Bojan Polak, član predsedstva Zveze združenj borcev Jugoslavije, ki se je spomnil žrtev Rižarne. »Tu so skupno umirali Slovenci, Hrvati in Italijani. S svojim trpljenjem, s svojo smrtjo pa so postavili temelje boj demokratičnemu sožitju narodov v tem delu Evrope, boljše sporazumevanju in sodelovanju med slovenskim in italijanskim narodom med obema sosednjima državama, ki sta znali rešiti sporna vprašanja in ustvariti vzdušje prijateljstva ter koristnega sodelovanja.«

Italijansko vlado je na svečanosti zastopal predsednik italijanskega ustavnega sodišča prof. Leopoldo Elia, ki je med drugim poudaril pomen Trsta, kot mesta, ki bi lahko v bolj združeni Evropi opravilo vlogo povezovalca narodov ter vlogo pomembnega kulturnega središča, odprtega vsem, ki si želijo takšnega sodelovanja.

Med številnimi gosti nedeljske svečanosti so bili, poleg govornikov, številni župani tržaških in drugih občin, izvoljeni parlamentarci, jugoslovanski generalni konzul v Trstu Drago Mirošič, predstavniki VZPI - ANPI, ANE D, delegacija Zveze združenj borcev Slovenije, v kateri sta bila med drugimi predsednik Bogo Gorjan in Branko Babič, predstavniki vseh naprednih strank in organizacij, predstavniki SKGZ, Združenja aktivistov, Zveze vojni invalidov, Zveze žensk Italije in številnih drugih organizacij in društev.

S svečanosti v Rižarni med Boldrinijevim govorom

Del spreveda s prapori mest

V popoldanskih urah na vrtu Gospodarske zadruge

Mogočno partizansko srečanje v Bazovici

V Bazovici je bilo v nedeljo spet eno tistih srečanj, ki imajo čudežno lastnost, da ostanejo dolgo v spominu. Pa ne samo zato, ker je bilo v Bazovici nadaljevanje mogočnega dopoldanske svečanosti v Rižarni in torej nekoliko bolj sproščeno nadaljevanje tovariškega srečanja tisočev nekdanjih borcev, aktivistov, političnih preganjencev, zapornikov in deportirancev, temveč mogoče prav zaradi mednarodnega značaja tega srečanja, ki je resnično izžvenelo kot globoko občutenje in trdno zaželeno projekcija nekdanjih plemenitih idealov bratstva, svobode, sožitja in miru v današnji, štirideset let kasnejši svet, v katerem še zdaleč ni vse tako, kot si je ta uporniška množica, ki je prebrela gozdove s puško v roki, zapore in taborišča, želela, da bi bil. Neprestano se oglašajoči neofašisti, ki sta jim sovražstvo in nasilje sredstvo in prevlada človeka nad človekom, naroda nad narodom cilj: skorumpirani oblastniki, ki jim je ustava čisto le zguljen kos papirja; rožljanje z orožjem na raznih koncih sveta, ki obremenuje naša upanja; kopicenje jedrskih bomb, ki zgrinja temne oblake nad »naslednji dan« — so še današnja stvarnost, ki kliče ljudi in narode k enotnosti in novim naporom. Nedeljska manifestacija v Bazovici (poleg svečanosti v Rižarni) je bila torej ena tistih, ki ne gredo zlahka v pozabo prav zaradi tega, ker je pustila v človeku neki težko opredeljiv, a močno zaznaven občutek optimizma in prepri-

Nastop združenih partizanskih zborov in godbe ljubljanskega pihalnega orkestra

čanja, da sta sožitje in prijateljstvo možni, če je le dobra volja. Ljudje z raznih vetrov, z vseh strani naše dežele in države, iz sosednje Slovenije in Jugoslavije in celo iz številnih drugih krajev Evrope, ki so kot dolga reka pod obokom rdečih zastav preplavili Bazovico, so se ob obujanju spominov na nekdanjo skupno usodo zazrli tudi v današnjo stvarnost, ki jo prav tako skupno podoživljajo, in še enkrat spoznali in občutili, da niso in ne morejo biti jezik, kultura, polit ali družbene navade zapreka, ko gre za uveljavljanje običajnih vrednot prijateljstva, sodelovanja, družbenega napredka in zlasti miru.

Na vrtu bazovske Gospodarske zadruge, pa tudi na glavni ulici vse tja do kala je bilo že v prvih popoldanskih urah kot v mravljišču. Pogledi so stikali za znanici in se razžareli, ko so med množico spoznali nekdanjega soborca ali sojetnika. Stisk roke in objem z nekom, ki ga že štirideset let nisi videl, je edinstven občutek in takšnih občutkov je bilo v Bazovici veliko.

Glavno besedo so pri nedeljski prireditvi imeli borčevska organizacija VZPI - ANPI, Združenje deportirancev in političnih preganjancev in Tržaški partizanski pevski zbor »PINKO TOMAŽIČ«. Sprejem in pogostitev takšne množice ni lahka stvar. Potrebna je bila predvsem armada ljudi in odziv je bil povsem na višini, kar je tudi dokaz požrtvovalnosti naših ljudi. K

temu je treba dodati razveseljivo novost, da je prirediteljem priskočila na pomoč sama italijanska vojska, ki je dala na razpolago poseben oddelek poljske kuhinje, ki je poskrbel za pogostitev stotin in stotin gostov.

Na prireditvenem prostoru je bilo nadvse živahno že veliko prej, ko se je začela napovedana slovesnost. Ljudi je namreč pritegnila že sama vaja nastopajočih skupin, to je Pihalnega orkestra Ljudske milice iz Ljubljane ter partizanskih zborov iz Trsta, iz Ljubljane in iz Celovca. Tudi tisti, ki so prišli od daleč in so jih pred vasjo čakali avtobusi za odhod, so se z veliko težavo ločevali od svojih tovarišev, tako da je od časa do časa kdo pristopil k mikrofonu in napovedal, da bo njihova skupina, v nasprotju s predvidenim programom, na splošno željo pač počakala na kulturno prireditev in odpotovala kasneje.

Vsem, ki so ostali, prav gotovo ni bilo žal. Partizanska pesem in besede govornikov so še poživile veliko srečanje. Na govorniškem odru so se poleg predsednika TPPZ Igorja Pavletiča, ki je odprl slovesnost in navedel razloge, ki so privedli do tega partizanskega srečanja, ter predsednika in podpredsednika pokrajinskega VZPI - ANPI Artura Calabrie in Dušana Košute, ki sta pozdravila prisotne, zvrstili predsednik madžarskih partizanov in mednaro-

dne partizanske organizacije Laszlo November, predstavnik SZDL SR Slovenije Jože Smole, predsednik Zveze koroških partizanov Jože Vutte in predsednik vsehrzavnega združenja VZPI - ANPI Arrigo Boldrini. Rdeča nit, ki je povezovala vse govore, kratke in jedrnat, je bila ugotovitev, da predstavlja Bazovica simbol nekdanjega odpora proti temničnim nacifašističnim silam in je istočasno simbol današnjega boja proti oživljanju nacifašizma, ki je prav v Bazovici pokazal svoje prave namene, boja proti oboroževalni tekmi, za mir v svetu oziroma za novo kulturo miru, kot jo je imenoval Boldrini, za sodelovanje med narodi in za sožitje, pa tudi za uveljavljanje pravic manjšine. Prav tako je v en glas izžvenel poziv mlajšim rodovom, naj čuvajo zapuščino plemenitih vrednot, ki so oplajale starejši rod in ga prekalile v velikih preizkušnjah pred štiridesetimi in več leti. Govorniki so se dotaknili tudi vprašanja sodelovanja ob meji in dobrih sosedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo. Zlasti sta to poudarila Boldrini in Smole, ki je med drugim dejal, »da se ob odprti meji, ki omogoča vsestranske stike občanov in na ta način presega umetne pregraje med narodi, vsebinsko bogati sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo. Takšno ravnanje omogoča tudi uspešno reševanje medsebojnih problemov. Takšno usmeritev in z njo povezano dosledno uresničevanje Osimskih sporazumov ima tudi svoj širši evropski pomen. Predstavlja konkretno uresničevanje določil Helsinške listine in krepitev duha evropskega sodelovanja in varnosti.«

Z Internacionalo, ki so jo ob spremljavi odličnega Pihalnega orkestra Ljudske milice iz Ljubljane zapeli združeni partizanski pevski zbori, se je začel kulturni spored. Prvi je nastopil gostiteljski zbor pod vodstvom Oskarja Kjudra, za njim koroški zbor, ki ga vodi Branko Čebin, nakar so združeni zbori skupaj z godbo in pod Kjudrovim vodstvom zapeli Bratje le k soncu, svobodi, La brigata Garibaldi in Vstajenje Primorske, spored pa je zaključil ljubljanski partizanski zbor pod vodstvom Milivoja Šurbeka, ki je zapel splet nepozabnih partizanskih pesmi v Adamičevi priredbi. Srečanje se je nato nadaljevalo še pozno v noč v najboljšem vzdušju.

Vojska je priskočila na pomoč s poljsko kuhinjo

Danes začetek matur na višjih srednjih šolah za 111 kandidatov

Na slovenskih višjih srednjih šolah se bodo danes začeli zrelostni izpiti. Mature bo letos delalo skupno 111 kandidatov, ki bodo najprej pisali nalogo v slovenščini. Jutri bo na sporedu še druga pismena preizkušnja, ki bo različna za vsak tip šole.

Na znanstvenem liceju bodo pisali jutri nalogo iz matematike, na klasičnem nalogo iz latinščine, na trgovskem tehničnem zavodu nalogo iz knjigovodstva, na učiteljsko nalogo iz matematike, na poklicnem zavodu pa nalogo iz fizike (oddelek RTV) in iz kemijskih naprav z risanjem (oddelek KO).

V prihodnjih dneh bodo na sporedu še ustni izpiti. Od štirih možnih predmetov, ki bodo prišli v poštev za ustni del, bo kandidat izbral enega, drugega pa mu bo določila ocenjevalna komisija. Na znanstvenem liceju bodo maturantje odgovarjali na vprašanja iz slovenščine italijanščine, prirodopisa in fizike; na klasičnem liceju iz slovenščine, italijanščine, zgodovine in prirodopisa; na trgovskem tehničnem zavodu iz slovenščine, italijanščine, zemljepisa in finančnih ved,

na učiteljsko iz slovenščine, italijanščine, pedagogike in prirodopisa, na poklicnem zavodu pa iz slovenščine, italijanščine, elektrotehnike in elektronike (oddelek RTV) in slovenščine, italijanščine, fizike in matematike (na oddelku KO).

Maturitetne komisije, ki so se sestale že včeraj za pregled in porazdelitev dela, so tako sestavljene:

Znanstveni licej: prof. Martin Jevnikar (predsednik), prof. Elena Terčon (italijanski jezik in slovnost), prof. Luigia Cristancic (slovenski jezik in slovnost), prof. Harjet Dornik (prirodoslovne vede), prof. Carlo Bajc (fizika) ter notranja člana prof. Majda Sancin in Boris Fabjani.

Klasični licej: prof. Egidij Košuta (predsednik), prof. Majda Sfiligoi (italijansko slovnost in jezik), prof. Nada Pertot (slovensko slovnost in jezik), prof. Marinka Pertot (prirodoslovne vede) in prof. Marija Češut ter notranji član prof. Marta Ivašič.

Trgovski tehnični zavod: prof. Francesco Pisani (predsednik), prof. Mariano Voncina (italijanski jezik in slovnost), prof. Maria Luisa Cenda

(slovensko slovnost in jezik), prof. Maria Spazzapan (zemljepis), prof. Silvana Hvalic (finančne vede) in prof. Marko Oblak (knjigovodstvo) ter notranja člana prof. Nadia Pahor in prof. Branka Sulli.

Učiteljske: prof. Massimiliano Šah (predsednik), prof. Antonia Voncina (italijansko slovnost in jezik), prof. Ida Primozic (slovensko slovnost in jezik), prof. Rosanna Vatta (pedagogika), prof. Dario Guardanich (prirodopis) ter notranji član prof. Marta Renar.

Poklicni zavod: prof. Laura Abrami (predsednik), prof. Maria Raunik (italijanski jezik in slovnost), prof. Roberto Petaros (slovenski jezik in slovnost), prof. Milena Padovan (matematika in fizika), prof. Silvano Zaghi (elektronika in elektrika) in notranji član prof. Ester Sferco.

● Župan Richetti je iz tehničnih razlogov odložil današnjo sejo tržaškega občinskega sveta, ki se bo sedaj spet sestal v petek, 6. julija, ob 18.30.

Učni uspehi izpitov na nižjih srednjih šolah

Na nižjih srednjih šolah Cankar pri Sv. Jakobu, Sv. Ciril in Metod pri Sv. Ivanu in na Katinari in Gruden v Nabrežini so včeraj objavili izide zaključnih izpitov, ki jih priobčujemo skupaj z izidi šole Kosovel na Opčinah.

Šola Cankar - Sv. Ivan

3. A razred: izdelali so: Sergio Blasi, Walter Corva, Davorin Gombač, Franco Prodan, Martin Purger, Enrico Ravalico, Peter Suligoj, Aleš Turk, Tanja Carli, Romana Colarich, Lara Conti, Branka Gabrovec, Petra Jereb, Andra Neubauer, Poljanka Pavletič, Elisabetta Stopar, Katja Volpi.

3. B r.: Damiano Balbi, Andrea Corradetti, Tomislav Hmeljak, Marco Marena, Roberto Parovel, Jordan Pisani, Andrea Pressburger, Cristina Bandi, Giuliana Caravello, Ester Derganc, Agata Kuhar, Paola Mozetič, Elizabeth Oberdank, Giuliano Pavlica, Tanja Radetti, Tamara Rodella, Nataša Samsa, Elena Smotlak, Ester Vasta.

Šola Sv. Ciril in Metod - Sv. Ivan

3. r.: Fausto Antler, Stefano Carli, Dimitri Ferluga, Christian Jakominič, Samo Kokorovec, Paolo Lippolis,

Mitja Rustia, Denis Svab, Erica Barbiero, Patricija Čuk, Cinzia Pernacich, Eleonora Prezzi, Erika Succì, Giorgia Tomaselli, Emilia Torroni, Tanja Ursich, Tanja Železnik. En dijak ni izdelal.

Oddeljeni razredi na Katinari

3. r.: Flavio Dovgan, Fabrizio Pečar, Paolo Rebula, Tamara Bernhardt, Roberta Del Piero, Martina Lorenzi, Tamara Stanese, Vanessa Švara. En dijak ni izdelal.

Šola Gruden - Nabrežina

3. A r.: Miran Cante, Alessandro Bordon, Martin Frandoli, Vido Kačič, Mauro Franza, Silvano Peric, Mitja Pernarčich, Andrea Skerk, Ivan Stanizza, Kristjan Zidaric, David Zidaric, Smiljana Gruden, Vera Gustin, Luciana Leghissa, Caterina Mervic, Nadia Metlicovez, Daša Radović, Agata Santini, Liliana Vrabec.

3. B r.: Paolo Antonič, Erik Bandelli, Aleksander Daneo, Nicola Golemac, Ervin Iori, Igor Pernarčič, Paolo Pernarčich, Dario Skerk, Maja Braicovich, Silvia Bonetti, Rosanna Gabrovec, Elena Leghissa, Ksenja Marušič, Tania Masten, Gianna Pahor, Michelle Passerini, Roberta Prosen. En dijak bo zaradi bolezni opravljal zaključni izpit septembra.

Srednja šola »S. Kosovel«

Opčine

III. A razred: Emanuele Bachi, Dimitrij Carli, Doljan Gomizelj, Marko Milcovich, David Ota, Marko Ozbič, David Petaros, Robert Purič, Marjan Raseni, David Skabar, Stojan Succì, Piero Tognetti, Tanja Ca'zi, Valentina Calzi, Elisabetta Ciacchi, Monica Cosina, Mikela Drnovsek, Milena Grion, Ivana Križmančič, Katja Milkovič, Carmen Natural. Dva dijaka nista bila pripuščena k zaključnemu izpitu.

III. B razred: Kristjan Canziani, Adamo Carli, Damon Ciuk, Renato Hrovatin, Goran Kolman, Peter Regent, Alan Skabar, Luciano Skabar, Andrea Terzoni, Daria Bucavez, Daniela Ciuk, Giuliana Pecar, Erika Puric, Aleksija Rapotec, Barbara Rencelj, Eena Skabar, Mojca Skabar, Roberta Skabar, Tanja Skabar, Alenka Sossi, Martina Vidali. En dijak ni bil pripuščen k zaključnemu izpitu.

III. C razred: Mitja Cebulec, Edward Ciani, Peter Križman, Igor Krizmancic, Ivan Milič, Mitja Ozbič, Branko Sain, Marko Sardoč, Igor Sosc, Erik Tulliač, Giulio Taucer, Nataša Bisacchi, Susanna Calzi, Cristina Carli, Michela Cergol, Daria Rencelj.

III. E razred: Mario Ciac, Marko Comari, Adriano Germek, Andrea Puric, Tanja Bencina, Sara Bensi, Christina Biber, Isabella Cipollino, Tanja Filipovic-Grgic, Tanja Gorkič, Neva Lupinc, Nadia Marcuzzo, Marina Milkovic, Antonella Pavat, Brenda Sussi. Ena dijakinja ni bila pripuščena.

● Rajonski svet za Rojan, Greto in Barkovlje se bo sestal v četrtek, 5. julija, ob 20. uri na sedežu v Ul. S. Ermacora 3.

Plačati bo moral sodne stroške

Neofašist Menia umaknil prijavo proti Primorskemu dnevniku

Procesa proti odgovornemu uredniku Primorskega dnevnika Bogu Samisi in časnikarki Nadji Filipič včeraj ni bilo. Tajnik mladinske neofašistične organizacije Fronte della gioventù Roberto Menia je namreč umaknil prijavo in s tem pristal, da ga prevod oznake »pretepač« (po slovensko-italijanskem slovarju Janka Kotnika) ne obrekuje, ker ne pomeni »picchiatore«.

O Menii kot pretepaču smo pisali 20. decembra lani, ko smo poročali o njegovem nasilnem nastopanju v rojanski družinski posvetovalnici. Takrat je mladi neofašist, ob podpori kameradov in melonarjev, skočil na mizo, okrog katere so sedeje predstavice upravnega odbora posvetovalnice, in onemogočil reden potek

skupščine, ker je bila sklicana z dvojezičnimi lepaki.

Neofašista so agenti političnega oddelka zaradi tega prijaviли državnemu tožilstvu in je sedaj v teku sodni postopek, v katerem je Menia obtožen nasilnih dejanj. V takem okviru je jasno, da je njegova »občutljivost« na oznako pretepač hitro izpuhtela in je po tem sodeč zato umaknil prijavo. Seveda je umaknitev prijave podvržena plačilu sodnih stroškov, ki jih bo moral plačati Menia sam.

Številnim pričam in demokratom, ki so nam izrekli ob tej sodni zadevi solidarnost in se osebno angažirali, se toplo zahvaljujemo. Oba urednika Primorskega dnevnika sta branila odvetnika Peter Sanzin in senator Nereo Battello.

S sodne obravnave o spolnem nasilju

Psihiatrični pregled za mlada posiljevalca

Na tržaškem kazenskem sodišču so včeraj odložili proces proti 20-letnemu Bruno Galanteju in 23-letnemu Brunu Franceschinelu, ki sta pred šestimi meseci pretepla, posilila in nato še okradla mlado Jolande P. Za oba je sodni zbor, ki mu je predsedoval dr. Brenči, odredil psihiatrični pregled in predal akte preiskovalnemu sodniku, kot je zahtevala obramba ob povoljnem mnenju javnega tožilca in prizadete stranke. Galante in Franceschinel ostaneta do tedaj v zaporu, ker za obtožbo ropa kazenski zakonik ne predvideva možnosti začasnih prostosti.

Krvavi dogodek, ki je privedel Jolande P. v bolnišnico, Galanteja in Franceschinela pa v zapor, je spet postavil na dan žal vedno aktualno vprašanje nasilja nad žensko, vzporedno pa s tem tudi težke razmere revščine in družbene emarginacije, v katerih sta od otroških let zrasla oba obtožena. Galante, ki je priznal krivdo, je bil kljub svoji mladosti že večkrat v zaporu, podobno kot Franceschinel, ki je vrh vsega tudi epileptik.

S tem v zvezi se nam zdi povsem utemeljeno stališče o dogodku, ki ga je zavzel pripravljalni odbor za zakon proti spolnemu nasilju, katerega pa včeraj spet ni bilo dano, da se na procesu predstavi kot civilna stranka. Proti temu se je izrekel javni tožilec dr. Drigani, tožilec predlog pa je osvojil tudi sodni zbor, ki z zelo dvomljivo utemeljitvijo ni hotel priznati omenjenemu odboru moralne pravice, da brani kolektivno dostojanstvo žensk pred vsakovrstnim nasiljem. Odbor proti spolnemu nasilju, ki ga sestavljajo predstavnice demokratičnih ženskih gibanj, je že v soboto zahteval, da sodišče prizna Jolandi P. krivico, ki jo utrpela, vendar brez zglednih kazni za obtožena.

Na včerajšnji sodni obravnavi so zagovorniki Galanteja in Franceschinela predlagali Jolandi P. neke vrste denarno odškodnino za krajo in kar je absurd tudi za posilstvo. Za

ukradeni registrator je žrtev surovega napada že sprejela finančno povračilo, medtem ko je odločno zavrnila vsakršno odškodnino za posilstvo. Pred sodiščem sta se morala včeraj zagovarjati tudi mladeniča, ki sta kupila od Galanteja in Franceschinela ukradeni registrator, last Jolande P.

Jutri premiera v Barkovljah

Burkaški misterij vabi

V Barkovljah bo jutri zvečer, ob 21. uri gledališka skupina Zveze slovenskih kulturnih društev uprizorila delo Daria Foja »Burkaški misterij«. Predstava bo na dvorišču barkovljanskega prosvetnega društva (Ul. Cerreto 12).

Premiera te poletne narečne predstave (tekst je namreč neke vrste zmes tukajšnjih slovenskih predmetnih narečij) pomeni nedvomno prijetno osvežitev za naš kulturni prostor. »Burkaški misterij«, ki ga je svojčas že postavilo na oder Slovensko amatersko gledališče, je režiral Sergij Verč, prevedel pa Boris Kobal.

Predstavo bodo v tem mesecu ponovili še v Piranu, v Mavhinjah, v Ljubljani in v Gorici. Vstopnice za jutrišnjo uprizoritev so na razpolago na sedežu ZSKD v Trstu.

Šest oseb ranjenih pri neuspelem »podvigu«

Huda nesreča v kriškem portiču: začetništvo ali neodgovornost?

V nedeljo popoldan okrog 17. ure je prišlo v kriškem portiču do zares nenavadne nesreče. Športno društvo California je namreč nameravalo s motornim čolnom potegniti v zrak padalca, ki je na nogah imel vodne smuči. Brzina motornega čolna bi padalca dvignila v zrak, kjer naj bi jadral, dokler bi ne čoln zmanjšal brzine. To je bilo prvič, da so v Tržaškem zalivu naredili tak poizkus. Žal pa se je prva preizkušnja tržaških vodnih smučarjev - padalcev končala prav slabo. Že pri prvem poletu se je namreč zataknilo. Le nekaj metrov od starta je namreč 28-letnega padalca Walterja Gostiso zaneslo na desno stran: padel je tako na čeri ob portiču, kjer je več kopalcev sledilo nenavadnemu podvigu.

Vrv in železno ogrodje, ki ju je padalec imel v rokah sta povzročila poškodbe kar šestim osebam: najhuje jo je skupila 21-letna jugoslovanska državljanka Radica Stanojevič, ki stanuje v Ul. Cadorna 21. Poškodovani si je čeljust in izgubila nekaj zob, okrevala pa bo v petinštiridesetih dneh. V dvajsetih dneh bo okrevala 20-letni Igor Grisoni iz Ul. San Pasquale 132, ki je utrpel poškodbo na levem kolenu, medtem ko se bo morala 42-letna Mariangela Pabera zdravit petnajst dni zaradi poškodb na desni roki. Lažje poškodbe so u-

trpeli še Stefano, Enrico in Andrea Lapel. Sam Gostisa se je pri padcu poškodoval po nogah in bo okrevljal v dvajsetih dneh.

V zvezi z nesrečo je tržaško pristaniško poveljstvo že uvedlo preiskavo in zaseglo motorni čoln.

John Mayall na Gradu sv. Justa

»Kralj belega bluesa«, skoraj 50-letni angleški kitarist, pevec, klavirist in igravec na orglice John Mayall, bo danes zvečer nastopil na Gradu sv. Justa s svojo skupino »Blues-brakers«. Mayall je bil za mlade v letih 1960 in kasnejših v Angliji prvi »glasbeni prerok«, ob njem so se izurili glasbeniki, ki so postali nekaj let kasneje zvezde rock glasbe, kot so bili Eric Clapton, Ginger Baker, Peter Green, Mick Taylor, John Mark, Johnny Almond in drugi. Kljub letom ostaja Mayall še vedno živ izvajalec bluesa, kar prihaja še posebno do izraza na njegovih živahnih koncertih. Začetek koncerta ob 21.15.

● Tržaški pokrajinski svet se bo po volilnem premoru spet sestal v ponedeljek, 9. julija. Začetek seje ob 19. uri.

Včeraj pričakovana zaostritev okoli razlašcanj na Opčinah Tehniki grozili lastnikom zemljišč in hudo zlorabili svoje pristojnosti

Vse kaže, da lahko na vprašanje, ki smo ga pred časom zastavili na naših straneh glede načrtovanih razlastitev za gradnjo ljudskih stanovanj po PEEP na Opčinah, tokrat že odgovorimo: vprašali smo se namreč, če se bo moral tudi na Opčinah ponoviti primer Kolonkovca, ko so morali tamkajšnji kmetje fizično braniti svojo zemljo in svoje pravice. V nedeljo smo tudi zapisali, da je zadnji sestanek predstavnikov prizadetih openskih lastnikov zemljišč in Kmečke zveze z odgovornim občinskim odbornikom Pacorjem še enkrat potrdil popolno pomanjkanje politične volje za ustrezno in pravično rešitev problema.

Včerajšnji dogodki na Opčinah ta stališča povsem potrjujejo. Na zemljišču, predvidena za razlastitev in torej za gradnjo ljudskih stanovanj so prišli tehniki, da bi ugotovili njihovo dejansko stanje, na osnovi katerega nato steče postopek za razlastitev, oziroma za prevzem posesti. Lastniki jih seveda niso pustili na svoja zemljišča, odločeni braniti svo-

je pravice na vse razpoložljive demokratske načine in s tem ustaviti krivičen, enostranski postopek razlašcanja.

Toda tehniki, oziroma funkcionarji, ki so pooblašteni le za pregled zemljišč (tako imenovan »atto di consistenza«), so s svojim zadržanjem da leč prekoračili pooblastila. Skušali so ustrahovati ljudi z davkarijo, od lastnikov so zahtevali njihove fiskalne številke, češ da bodo imeli opravka s finančno stražo. Še več, svoje pristojnosti so zlorabili do te mere, da so se spustili na politično raven tega vprašanja: ljudem so dopovedovali, da če bi sodelovali, bi bilo še nekaj možnosti za upoštevanje njihovih zahtev, ker pa očitno »hočejo vojno, naj bo torej vojna«!

Izsiljevanje, zlorabljanje službenih dolžnosti, grožnje in obljube, za katere niso pristojni — vsemu temu smo bili včeraj dopolne priče na Opčinah. Tehniki in funkcionarji so le izvrševalci, ne pa odgovorni za pogajanja o politični plati vprašanja. Za to sta pristojna le tržaški župan in odbor-

nik za urbanistiko Pacor in le z njima se je torej mogoče pogovarjati o kakršnikoli sporazumni rešitvi. Prav tako niso lastniki dolžni dajati tem funkcionarjem svojih fiskalnih števil, saj zemljišča še niso razlaščena in torej še niso menjala lastnikov. Dokler pa ne bo opravljen tehnični pregled stanja zemljišč, ne more steči niti postopek za njihovo dokončno razlastitev, čeprav je župan že proglasil tako imenovano začasno razlastitev zemljišč za gradnjo po PEEP na Opčinah.

Danes okoli devete ure bodo tehniki in funkcionarji znova na Opčinah, lastniki pa bodo še naprej vztrajali pri demokratični obrambi svojih pravic. Le-teh ni mogoče v nedogled prezirati in vprašanja reševati po goli administrativni poti. Potreben bo politični odgovor nanj, ki bo nujno moral upoštevati pravice in stališča prizadetih lastnikov pa tudi vse naše narodnostne skupnosti, ki ji vsaka razlastitev, ob še tako ugodni odškodnini, prizadene nepopravljivo gospodarsko in narodnostno škodo.

Pregled pestre dejavnosti barkovljanskega društva

KD Barkovlje »za vsakogar nekaj« po dobrem načelu »v slogi je moč«

Oznaka dveletnega delovanja, kot nam ga je predstavilo in utemeljilo vodstvo barkovljanskega društva na sobotnem obnem zboru, je lahko »za vsakogar nekaj«, kar seveda ne spodbija mota, ki si ga je društvo zbralo, to je »v slogi je moč«. V dveh letih so Barkovljani dokazali sami sebi in drugim, da je mogoče delovati tudi na razpotegnem predmestnem področju in da je mogoče obnoviti delovanje tudi po dolgotrajnem molku.

Kulturno društvo Barkovlje so domačini obnovili kmalu po poimenovanju šole. Tedaj je tudi nastal zbor »Milan Pertot«, ki vadi in nastopa pod vodstvom Sandre Pertot. Prav zbor je postal v društvu največja kohezivna sila, istočasno pa je z doseženimi rezultati zadovoljil in navdušil tako pevce kot vodstvo. Kljub težavam je društveni odbor v dveh letih skušal zadovoljiti čim širšo skupino domačinov. Organiziral je zato rekreacijske tečaje, izlete, predavanja in vrsto družabnih večerov, na katere so Barkovljani še posebej navezani. Novost so bili na primer »izletje« — sprehodi po barkovljanskih klanecih in pa srečanje petdesetletnikov, vendar odbor ni zamenjal tradicionalne »karamalade«, pustovanja in martinovanja, Prešer-

nove proslave in klasičnih predavanj. Skratka, odbor je skušal vsaj delno zadovoljiti ljudi različnih okusov in izobrazbe, svetovnonazorskih pogledov in starosti s kulturo, športom, rekreacijo in družabnostjo.

Sobotni občni zbor so pozdravili predstavniki Zveze slovenskih kulturnih društev, TPK Sirene in rekreacijskega društva Rumena hiša. Domačin inž. Starec je podal zanimiv

zgodovinski pregled kulturnega delovanja v Barkovljah. Prisotni člani so izvolili nov dvaindvajsetčlanski odbor, ki se bo v kratkem sestel, da bo izdelal načrt za prihodnjo sezono. Še ta teden pa bo društvo gostilo gledališko skupino ZSKD s priredbo Fojevega Burkaškega misterija, saj je društveno dvorišče zelo prijetno za tako poletno pobudo.

(nak)

V priredbi zadruga »Kriški breg«

Uspela razstava vin v Križu

V Križu je bila konec tedna 17. razstava vin, ki jo je priredila zadruga pridelovalcev vin tržaške občine »Kriški breg« v sodelovanju s ŠD Vesna. ŠD Mladina in KD Vesna. Razstava je tudi letos zelo dobro uspela, saj je zlasti v nedeljo v poznih popoldanskih urah privabila »na Klanec« nekaj tisoč obiskovalcev. V soboto je v kulturnem programu nastopila folklorna skupina KD Rdeča zvezda iz Saleza, v nedeljo pa gledališki igralec Joško Lukeš in baletna skupina ŠD Mladina. Za ples je igral ansambel Aries.

V soboto je strokovna komisija tudi ocenila vzorce belega in črnega vina, ki so jih kmetovalci razstajljali. Prvo nagrado je tako za črno kot za belo vino odnesel Silvio Ferluga, za belo vino je drugo nagrado dobil Emil Cibic, tretjo pa Zoro Tretjak. Drugo nagrado za črno je prejel Lucijan Košta, tretjo pa Rudi Košta.

Na sliki: nastop gojenk baletnega odseka ŠD Mladina.

GLEDALIŠKA SKUPINA ZSKD

vabi na poletno predstavo:

DARIO FO

BURKAŠKI MISTERIJ
(Mistero buffo)

Režija: **SERGIJ VERČ**

Na dvorišču SKD Barkovlje —
Ul. Cerreto 12 — jutri, 4. julija,
ob 21. uri.

Predprodaja vstopnic na ZSKD.

gledališča

VERDI

Od 10. julija do 12. avgusta bo na
sporedju Festival operete 1984.

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Srednja dvorana

V petek, 6. julija, ob 19.30 koncert
ob 80-letnici slovenske narodne podporne
enote in 50-letnici progresivne slovenske
Amerike s sodelovanjem Slovenske izse-
ljenske matice.

kino

Ariston (Grad sv. Justa) 21.15 Rock
koncert Johna Mayalla in njegove
skupine.

Ariston 21.30 na prostem: »Sotto
tiro«.

Eden Zaprt zaradi popravil.

Fenice Danes zaprto. Jutri ob 18.00
»L'uomo che sapeva troppo«. James
Stewart in Doris Day.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.10
»Interlude of lust«.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.15 »Jesus
Christ Superstar«.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.15 »Le
radiaci della paura«.

Grattacielo 18.00 — 22.15 »Ufficiale
gentiluomo«.

Mignon 16.30 — 21.30 »Mary Pop-
pins«.

Aurora 16.00 — 22.00 »Murderrock«.

Capitol Zaprt zaradi počitnic.

Moderno Zaprt zaradi počitnic.

Vittorio Veneto Zaprt zaradi počitnic.

Radio 15.30 — 21.30 »La borghese
golosa«. Prepovedan mladini pod
18. letom.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Dalla Cina
con furore«. Bruce Lee.

Alcione 16.00 — 22.00 »Cristiana F. -
Noi i ragazzi dello zoo di Berlino«.

Prepovedan mladini pod 14. letom.

šolske vesti

Obveščamo šolski pevski zbor šole »1.
maj« iz Zgonika, da bo šolabus vozil danes,
3. t.m., mimo običajnih mest od 9.30
dalje.

izleti

Zveza upokojencev iz Škedenja v sode-
lovanju z ETLI - CGIL prireja 15-dnevni
izlet v Grčijo od 24. avgusta do 7. sep-
tembra. Prostih je še nekaj mest. Za in-
formacije in vpisovanje vsak četrtek, od
17. do 19. ure na sedežu upokojencev
v Škedenjski ulici št. 81. Cena izleta
je dobra. Prijave sprejema tudi Blika,
telefon 040/814183 v popoldanskih urah.

SPDT prireja od petka, 6., do nedelje,
8. julija tridnevni izlet za srednješolce;
iz Doline Trente čez Lepo špiče na Tri-
glavska jezera ter preko Komne čez
Bogatin na Krnska jezera in v Dolino
Lepene. Vpisovanje na sedežu ZSSDI še
danes, 3. julija.

SPDT prireja v nedeljo, 8. julija, avto-
busni izlet v Lepeno z vzponom h Krn-
skim jezerom na slavnostno otvoritev
planinske kočice PD Nova Gorica. Vpisova-
nje na sedežu ZSSDI še jutri, 4. julija.

včeraj - danes

Danes, **TOREK**, 3. julija

NADA

Sonce vzhaja ob 5.21 in zatone ob 20.57
— Dolžina dneva 15.36 — Luna vzhaja ob
10.08 in zatone ob 0.14.

Jutri, **SREDA**, 4. julija

UROŠ

Vreme včeraj: temperatura zraka 27,2
stopinje, zračni tlak 1013,4 mb rahlo pa-
da, brezvetrje, vlaga 62-odstotna, nebo
rahlo pooblačeno, morje mirno, tempe-
ratura morja 22,6 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Azzurra Zorzet, Chri-
stian Pugliese, Ivo Kosmač, Angelo Cor-
rado, Paola Valli, Elisa Driol, Sabina
Giunta, Giulia Marsich, Luca Pentassu-
glia, Daniele Ciambra, Jurij Daneu, A-
lessandro Ruzzier, Gaia Debiasio, Lara
Fičur.

UMRLI SO: 61-letni Odo Trebse, 66-
letni Ettore Novembre, 71-letni Mario Ju-
rincich, 42-letna Anna Maria Cotone por.
Cavressi, 93-letna Antonia Ocovich vd.
Bubnich, 71-letni Antonio Sandrin, 93-
letni Camillo Roggero, 65-letna Elda Nas-
siguera, 88-letni Luigi Reggente, 70-letni
Mario Bidussi, 84-letni Eugenio Delneri,
89-letna Maria Rustia vd. Cumo, 89-letni
Carlo Vouk, 78-letni Ireneo Supancic, 77-
letna Anna de Vicariis vd. Gelsomino.

OKLICI: reprezentant Mauro Da Ros
in gospodinja Laura Franchini, trgovski
potnik Fabio Maiani in frizerka Alessan-
dra Buzzi, prodajalec Fulvio Zucca in
uradnica Antonella Sabadini, pristaniš-
nik Vili Gandusio in uradnica Loretta
Vesnaver, kirurg Davide Franco in učitelja
Patrizia Dorsini, nosač Giorgio
Cavaliere in prodajalka Silvia Ghersetich,
strojnik Maurizio Latin in prodajalka

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Združenje Italija-ZSSR - SKD Tabor.
V soboto, 7. t.m., ob 21. uri bo na dvo-
rišču Prosvetnega doma na Opčinah na-
stopil FOLKLORNI ANSAMBEL »STRU-
GURA« iz Sovjetske zveze. Predprodaja
vstopnic na sedežu združenja Italija -
ZSSR, Ul. Torrebiana 13, ob 17. ure do
19.30 ter v baru Prosvetnega doma na
Opčinah. Vabljeni!

KD I. Grbec - Škedenj priredi v pe-
tek, 6. t.m., ob 20.30 v društvenih pro-
storih diplomski koncert violinista Igo-
rja Kureta, pri klavirju prof. Andrej
Jarc. Vabljeni!

KD Rovte - Kolonkovec vabi na večer
filmov Sergija Verča, ki bo v soboto, 7.
julija, ob 20.30 v društvenih prostorih.
Pevski zbor Primorec poje in pripove-
duje — v petek, 6. julija, ob 21. uri v
Ljudskem domu v Trebčah.

PD Slovenec Boršt - Zabražec priredi
jutri, 4. julija, ob 21. uri v prosvetni
dvorani v Borštu predprijemski koncert
violinista Igorja Kureta. Pri klavirju
spremlja prof. Andrej Jarc. Vabljeni!

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20
je odprta razstava FINUM FRONS - EX-
PRESS osmih slikarjev dežele Furlanije -
Juljske krajine.

V galeriji **Torkla v Dolini** se v okvi-
ru Junjskih glasbenih in likovnih ve-
čerov 1984 nadaljuje razstava vezevin
in lesnih skulptur Bogomile Doljak.
Urniki: vsak petek in soboto od 18.30
do 20.30.

čestitke

Ob uspešno opravljeni diplomi čestita
MARTI VERGINELLI KD Vesna.

mali oglasi

telefon (040) 775-275 — vsak dan od
8. do 13. ure

V **NABREŽINI** prodam prenovljeno
večstanovanjsko hišo z dvoriščem,
skladiščem in vrtom. Pismene ponudbe
na Primorski dnevnik - Oglasni od-
delek, pod šifro »Nabrežina«, Ul. Mon-
tecchi 6, 34137 Trst.

OSMICO ima Robert Pipan v Mavhinjah.
PRODAM 100 l terana in 100 l belega
vina po zmerni ceni. Obad, Salež 64,
telefon 040/229246.

PRISTNO kraško hišo potrebno popravil
prodam. Telefon 040/229126.

OSMICO je odprl Herman Škrli v Sale-
žu. Toči belo in črno vino.

PRODAM Fiat 127 v zelo dobrem stanju.
Telefonirati po možnosti od 16. do 18.
ure na štev. 040/213526.

OSMICO je odprl Colja v Samatorci.
Toči belo in črno vino.

PRI SV. IVANU prodam hišo z vrtom
potrebno popravila. Telefonirati zve-
čer na štev. 040/747736.

MATEMATIKO IN FIZIKO inštruiram za
popravne izpite. Telefonirati na štev.
003865/21972.

PRODAM odprta in zaprta otroška vo-
zička ter otroška oblačila. Telefon 040/
730-495.

PRODAM konjski gnoj, količina dva to-
vornjaka. Tel. 040/226113 ali 228547.

**ZLATO, zlate kovance kupi ali ugod-
no zamenja zlatarna Sosić - Narodna
ul. 44. Opčine - Trst.**

VINSKE bratce vabi na osmico Stani-
slav Gruđen v Samatorci št. 6.

PRODAM dvostranski pletilni stroj, v do-
brem stanju, možnost pletenja vseh
vrst volne in bombaža v lepih vzorcih,
ugodna cena. Pisati na Oglasni oddelek
Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi
6 — 34137 Trst pod šifro »Lepi vzorci«
ali telefonirati v večernih urah na
štev. 228-468.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul.
F. Severo 112, Ul. Baiononti 50, Zgonik,
Milje (Mazzinijev dvorec 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Zgonik,
Milje (Mazzinijev dvorec 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel.
226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel.
225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sealjan:
tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761,
predpriznična od 14. do 20. ure in pra-
znična od 8. do 20. ure.

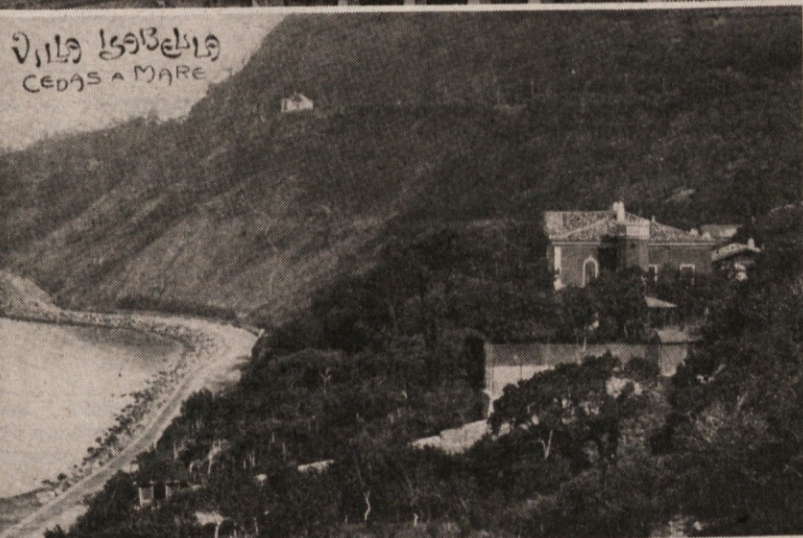
razna obvestila

Narodna in študijska knjižnica sklicuje
17. REDNI OBČNI ZBOR, v petek, 6.
julija, ob 18. uri v čitalnici »Primož
Trubar« Narodne in študijske knjižnice
v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20.

Dom Mangart v Zabnicah vabi svoje
člane in njihove družine na bivanje v
domu. Nečlani lahko zaprosijo za iz-
kaznico podpornega člana. Za rezerva-
cije se lahko interesi obrnejo na urad
ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20, tel. št.
767-304), kjer bodo dobili tudi vsa po-
jasnila.

Zadruga »Naš Krase« prireja v četrtek,
5. t.m., ob 21. uri v Kraški hiši v Repnu
koncert Obalnega okteta iz Isole, ki bo
izvajal splel podoknic pod naslovom »Ju-
njska serénada«.

Slike, ki niso le spomin

Barkovlje nekoč, Čedad in cesta, ki ji pravimo Obalna. Današnje Obalno cesto »uživamo« le kakih 50 let; prej ni bila vredna tega imena, ker je skoraj ves tovorni promet šel po Južni železnici ali po Trgovski cesti (Via Commerciale). Nekje je zabeležena anekdota, da se je peljal po Trgovski cesti Franc Jožef in videl muke, ki so jih prestajale vprežene živali, ko so morale premagovati strmino, ki je še kar precejšnja tudi za današnje konje pod pločevinasto lupino; pravijo, da je takrat presvitli cesar izrazil željo, da bi spustili po Trgovski cesti voz brez zavor, nanj pa privzeli inženirja, ki je začrtal traso...

Kakorkoli že, leta 1923 so pričeli meritvena dela za novo trgovsko cesto, Obalno (Italijani ji pravijo Costiera), leta 1924 so stekla zemeljska dela, ki so jih končali 1926, in končno so jo leta 1932 asphaltirali.

Ali nam kdo od bralcev lahko pove, kaj je bila Vila Isabella, da si je zaslužila razglednico?

Pred časom sem objavil razglednico »Molo San Carlo« in sem pod njo napisal, da gre za delček slovenske književnosti. Mislim sem na Ketteja oziroma slovensko moderno.

Ko obravnavamo moderno, naletimo na nekaj objektov, kot je Molo San Carlo, ves čas pa se srečujemo s Cukrarno, ki je imela veliko in usodno vlogo v slovenski književnosti.

Ko sem staknil to razglednico, sem bil presrečen in precej razburjen. Kdor mi jo je prodal za drobne denarce pa ni vedel, kaj je Cukrarna in kaj nam predstavlja.

Pa sem se spomnil na podobne trenutke sreče in razburjenosti.

Zaidem v tržaško starinarstvo in ugotovim, da imajo vse štiri knjige Valvasorjeve Slave; lastnik trga iz nje »sličice« in jih prodaja po tisoč lir. Zato sklenem obiti vse naše ustanove. To tudi storim in jim pripovedujem, kaj se dogaja, in jih rotim, naj kupijo, kar je še ostalo. Zaman.

Odšel sem pol svoje mesečne plače, da sem odkupil in tako rešil eno knjigo; več nisem zmogel. Sedaj je na moji polici na častnem mestu, ki ji pripada.

In vse tiste naše ustanove (nomina sunt odiosa), ki sem jih obredel? Naj jih bo še danes žiher sram!

F. F.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	14.10 Questestate
10.00 Teletext	Trucco o magia - risanka
13.00 Voglia di musica - glasbeni program	Meglio liberi o selvaggi? - dokumentarec
Na sporedu S. Rahmaninov	Lord Tramp - 1. epizoda
13.30 Dnevnik	17.05 Ricco e strano - film
13.45 Dov'è la libertà? - film	Igrajo: Henry Kendall, Joan Barry, Betty Amann
15.10 Mister Fantasy	18.25 Iz parlamenta
16.10 Il trio Drac - risanka	18.30 Dnevnik 2 - Vesti
16.30 Le avventure di Rin Tin Tin - TV film	18.40 Starsky e Hutch - TV film
16.50 Danes v parlamentu	Meteo 2
17.00 Kojak - TV film	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
17.50 Il fedele Patrasch - risanka	20.30 Professione pericolo - film
18.15 Odprti prostor	Igrajo: Peter O'Toole, Steve Railsback, Barbara Hershey
18.30 Al Paradise - glasbeni program	22.35 Dnevnik 2 - Vesti
19.40 Almanah in Vremenska slika	22.45 Sereno variabile
20.00 Dnevnik	23.40 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
20.30 Giallosera - 13. in zadnja oddaja	Tretji kanal
21.50 Quark - znanstvena oddaja	11.45 Teletext
Potovanje okoli sveta	14.55 Tenis - evrovizijski prenos
22.35 Dnevnik	19.00 Dnevnik 3
22.45 Mister Fantasy	19.20 Dnevnik 3 - Deželne vesti
23.40 Dnevnik 1 - Zadnje vesti	20.00 Sola in vzgoja:
23.50 Milan: kolesarstvo	Tečaj windsurfa
Drugi kanal	20.30 Torkov koncert - 1. del
10.00 Teletext	21.30 Dnevnik 3
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri	21.55 La cinepresa e la memoria
13.15 Due e simpatia:	22.05 Il bacio della pantera - film
I misteri di Parigi - 2. del	Simone Simon, Kent Smith, Tom Conwa
filma	23.15 Studs Lonigan - 5. in zadnji del
	00.10 Speciale Orecchicchio

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	20.55 Znajdi se, tovariš - film
17.35 Teletext	22.15 Dnevnik
17.50 Poročila	Koper
17.55 Zgodbe o Poluhcu:	14.00 in 17.00 Odprta meja
Kako je Poluhec premagal stepenega volka - lutke	
18.15 Festival folklorne	Danes bodo v oddaji ODPRTA
18.45 Pisani svet:	MEJA tudi naslednji prispevki:
Palčki nimajo pojma - 1. del	ŠPETER SLOVENOV — »Moja vasa«
19.15 Risanka	OPČINE — Ljudske gradnje
19.26 Zrno do zrna	TRST — Predstavitve »Burkaškega
19.30 Dnevnik 1	misterija«
20.00 Jenny - TV nadalj.	GORICA — Jez na Soči
21.30 Ameriški Slovenci v Greensburgu	GORICA — Koncert zbora »Uspeh«
22.00 Dnevnik II.	iz Milwaukeeja
22.15 Julija - Nadežda Pavlova v baletu Romeo in Julija	
Zagreb	
17.50 Videostani	17.30 Poročila
18.00 Poročila	17.35 Lovec - TV film
18.05 Koledar	18.25 Kim & Co - TV film
18.15 Pustolovščina	19.05 La principessa Zaffiro - risanka
18.45 Glasba za mlade	19.30 TVD stičišče
19.30 Dnevnik	19.50 Obzorja:
20.00 Dialogi	Atom, ta neznanka
20.45 Zrebanje lota	20.20 Izziv - film
	21.40 TVD vse danes
	21.50 Morava - TV nadalj.
	Odhod - 1. del
	22.45 Zeit im Bild - Čas v sliki

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	14.00 Agenzia Rockford - TV film
8.30 La piccola grande Nell - TV film	15.00 Cannon - TV film
9.00 Una vita da vivere - TV roman	16.00 Bim Bum Bam
10.00 L'autista pazzo - film	Bryger - risanke
12.00 I Jefferson - TV film	Pepper - risanke
12.30 Lou Grant - TV film	La regina dei mille anni - risanke
13.25 Sentieri - TV roman	Bun, Bun - risanke
14.25 General Hospital - TV film	17.30 Una famiglia americana - TV film
15.25 Una vita da vivere - TV roman	18.30 Ralphsupermaxieroe - TV film
16.50 Hazzard - TV film	19.40 Italia 1 - kratke vesti
18.00 La piccola grande Nell - TV film	19.50 Il mio amico Arnold - TV film
18.30 Popcorn - glasbena oddaja	20.25 Simon & Simon - TV film
19.00 I Jefferson - TV film	21.25 L'uomo di Singapore - TV film
19.30 Baretta - TV film	22.30 Develin & Develin - TV film
20.25 West Gate - TV priredba	23.30 La sopravvissuta - film
22.25 Mary Benjamin - TV film	1.15 Ironside - TV film
23.25 Sport: boks	TELEPADOVA
00.25 La signora omicidi - film	13.00 Sampei - risanke
RETEQUATTRO	13.30 Shogun - risanke
8.30 Lassie e la squadra di soccorso	14.00 Cara cara - TV film
9.00 Arrivano i Superboys - risanke	15.00 Gli emigranti - TV priredba
9.15 L'invincibile Blue Falcon - risanke	16.00 Peyton Place - TV film
9.45 Capitan Cavey - risanke	17.00 Star Trek - TV film
10.00 Magia - TV novela	18.00 Robottino - risanke
10.30 Fantasilandia - TV film	18.30 Sampei - risanke
11.30 Tre cuori in affitto - TV film	19.00 Sam, ragazzo del West - risanke
12.00 Il magico mondo di Gigi - risanke	19.30 Mama Linda - TV film
12.30 Star Blazers - risanke	20.20 Ruba al prossimo tuo - film
13.30 Fiore selvaggio - TV novela	22.00 Sport: Catch
14.15 Magia - TV novela	23.00 Hawai Squadra cinque zero - TV film
15.00 Il mercato della morte - film	24.00 Non torno a casa stasera - film
17.00 Il magico mondo di Gigi - risanke	TRIVENETA
17.30 Blue Noha - risanke	13.30 Addio Giuseppina - risanke
18.00 Truck Driver - TV film	14.00 Top Cat - risanke
19.00 Tre cuori in affitto - TV film	14.30 Criminal Story - film
19.30 Chips - TV film	16.00 Filmški spored
20.25 Il cervello da un miliardo di dollari - film	16.30 Search - TV film
22.30 Quincy - TV film	17.30 Top Cat - risanke
00.20 Furore sulla città - film	20.45 Licenza di uccidere - film
8.30 La grande vallata - TV film	22.00 Dr. Wedman - TV film
ITALIA 1	TELEFRIULI
9.30 Delitto senza peccato - film	14.00 Mariana, il diritto di nascere - TV film
11.30 Maude - TV film	15.00 Cara cara - TV film
12.00 Giorno per giorno - TV film	16.30 La fossa dei dannati - film
12.30 Lucy Show - TV film	18.00 Starzinger - risanke
13.00 Bum Bum Bam	18.30 Angie Girl - risanke
La famiglia Mezil - risanke	19.00 Cara cara - TV film
Bun Bun - risanke	20.25 La dove non batte il sole - film
	22.30 L'ora di Hitchcock - TV film
	23.30 Film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah: Vester raznaša besede; 8.45 Glasbeni potpuri; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih: Ciril Kosmač: »Balada o trobenti in oblaku« - vmes: Glasbeni potpuri; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Sprehodi po tržaških predmestjih: (2) »Rocol Franja Marušiča«; 15.00 Mladi mladim; 16.10 Naši posnetki v živo - vmes: Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Odprti prostor: Klasični album; 18.00 Aleksej Arbutov: »Staromodna komedija«, nato: Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro - Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna radia Koper; 15.00 Za varnejši jutri - zav. skup. Croatia; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik, Objave, EP; 17.00 Mladim poslušalcem; 17.33 Glasbeni utrinek iz zamejstva: Senjam beneške pjesmi; 18.00 Sotočje; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasbeno jutro: Koledarček; 6.35 Vreme na Jadranu; 7.00 Dober dan; 7.50 Time music; 9.15 Edig Galletti 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtiljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah 14.32 Poročila v nemščini - Popevka tedna; 14.45 Casadei Sonora; 18.00 Made in Jugoslavia; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.05 Glasbena kombinacija; 6.15 Autoradio flash; 6.50 Včeraj v parlamentu; 9.00 Radio anch'io; 10.30 Popevke; 11.00 Jacques il fatalista, 12. nadalj.; 11.20 I fantastici anni 50, glasbena potovanje; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.15 Master, glasbena oddaja; 13.56 Informacije za turiste; 15.00 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Aktualnosti; 17.30 Radio 1 Ellington 84; 18.05 Programi pristopanja; 18.25 Večerna glasba; 19.15 Verska rubrika; 19.22 Audiobox Specus; 20.00 Radijski oder; 20.48 Il leggio; 21.00 Gruppo Italiano Salvataggio Natura; 21.28 Son gentile, son cortese...; 22.00 I fantastici anni 50; 22.38 Autoradio flash; 22.43 Glasbeni odmor; 22.50 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 7.20 Verska oddaja; 8.00 Otroštvo, kako, zakaj...; 8.05 Napoved programov; 8.45 La scalata, 7. nadalj.; 9.10 Vacanza premio, poletna igra; 10.30 Kaj hočeš? Luno?; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45 Kaj hočeš? Luno?, 2. del; 15.00 Koga obtožuješ?; 15.42 Estate attenti, glasbena potovanje; 19.00 Mavrica; 19.50 L'aria che tira; 21.11 Simfonični koncert; 22.20 Parlamentarna panorama; 22.40 Radio 2 - jazz.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Za šolarje; 8.35 Mladi koncertant; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Mehurčki; 14.05 Odrasli tako, kako pa mi; 14.35 Iz mladih grl; 15.00 Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Sotočja; 18.45 Glasbena medigra; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Slavka Šnidaršiča; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih; 21.05 Radijska igra, Glasbeni intermezzo; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Mikrofona za slovenske pevce zabavne glasbe; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Iz filmov in glasbenih revij; 00.05 - 5.00 Nočni program.

Včeraj ni bilo na letališču prometa delavci ladjedelnice zasedli letališče

Delavci tržiške ladjedelnice so včeraj pred poldnem zasedli letališče v Ronkah ter onemogočili promet na tem pomembnem objektu. Istočasno so blokirali tudi avtomobilski promet na državni cesti, ki povezuje Tržič z Benetkami. Popoldne ob 16.30 je bila na ploščadi pred letališčem skupščina delavstva, ki so ji prisostvovali tudi parlamentarci Baracetti, Fortuna, Rebulla in Battello, nekateri deželni svetovalci, goriški podprefekt Barillari, predstavniki strank ter župani okoliških občin.

Za to akcijo so se delavci odločili včeraj pred poldnem. Najprej so nameravali na Trg republike v Tržiču. Med potjo pa so nekateri spreved preusmerili na letališče in kmalu je bilo na njem veliko delavstva. Tja so prišli z avtomobili in motorčki. Maloštevilni policaji, ki so bili takrat v službi, niso ovirali delavske demonstracije. Delavci so sredi parkirnega prostora za letala postavili zaboje za bencin z rdečimi zastavami.

Tako so onemogočili, da bi pristalo letalo, ki je bilo namenjeno iz Rima in da bi vzletelo malo pred poldnevom letalo, namenjeno v Rim. Potnike, ki so tam že čakali na

vzlet, so z avtobusom prepeljali na letališče v Benetke.

Kmalu zatem so delavci povabili na skupščino sindikaliste ter župane okoliških občin in zastopnike strank. Sestanek je bil napovedan ob 16.30. Avto z zvočniki pa je šel po okoliških vaseh in vabil prebivalstvo, da pride na letališče.

Prišlo je do pogovora med zastopniki delavskega sveta in poslanci. Zatem so zbranim delavcem spregovorili zastopnik sindikata Corazza, poslanec Baracetti, Rebulla in Fortuna, ronški župan De Pace in še kak drug. Parlamentarci so delavcem zagotovili, da bo danes popoldne pri predstevstvu vlade v Rimu sestanek z odgovornimi. Upajo, da bo prisoten tudi predsednik deželne vlade Comelli. Od vladnih zastopnikov bodo zahtevali, da čimprej odobrijo to, kar je bilo že predlagano, in sicer da podpišejo takoj pogodbe z ladjarji za gradnjo nekaterih novih ladij.

Istočasno pa naj še dokončno odobri že izdelani načrt za sanacijo ladjedelne industrije. Sicer pa je iz govorov bila jasna bojazen, da ne bi prej prišlo do krize rimske vlade in tudi da ne bi prevladali interesi Ge-

nove ali kakega drugega kraja, kajti tudi v drugih krajih imajo krizo v ladjedelnicah.

Videli smo včeraj, da je tržiško delavstvo zares vznemirjeno in zaskrbljeno. Nekateri so izžvižgali Rebullo in mu skoro niso pustili do besede. Vendar pa ostaja odprto vprašanje za poslitve v tovarni, ki je še vedno največja na Gorškem in v kateri danes na žalost ni dela.

Sto delavcev brez dela v Tržiču

Od včeraj je vseh sto delavcev tovarne Laminati Lisert v dopolnilni blagajni. V tovarni je ostalo le 7 delavcev, ki skrbijo za čistočo tovarne. Včeraj so zastopniki sindikata kovinarjev in tovarniškega sveta obiskali komisarja na občini dr. Barillarija, da bi od njega zahtevali poseg za rešitev vprašanj, ki tarejo to tovarno. V tovarni bodo vsak dan skupščine delavcev, njihova zastopstva bodo sproti obveščala javnost o sestankih s predstavniki oblasti in krajevnih uprav.

Šole vzdržuje ERSA

Tudi slovenski mladeniči v posebnih kmečkih šolah

Že nekaj sto kmečkih sinov iz vse naše dežele je v petnajstih letih, ko je bila odprta prva taka šola v Scodovacci, obiskovalo dva ali tri letne specializirane šole ustanove ERSA. V teh šolah, ki temeljijo na izmeničnem šolanju in bivanju na domačem posestvu, to se pravi, da dijaki so en teden v šoli, en teden pa doma, se mladi, ki se nameravajo posvetiti kmetijstvu, naučijo vsega kar je potrebno za vodenje malega kmetijskega posestva. Šole so namreč zelo praktične, ne dajejo tistega velikega znanja, ki ga mladi dobijo v petletnem šolanju na državnih kmetijskih srednjih šolah. Nudijo pa mladeniču vse kar mora vedeti, da bo znal voditi malo kmečko posestvo. Tri take šole so v videmski, ena v pordenonski, ena pa v goriški pokrajini in sicer v Gradišču ob Soči. Doslej so take šole, že skoro od vsega začetka, obiskovali številni mladeniči slovenske narodnosti, še zlasti iz števerjanske, goriške in sovodenjske občine na Gorškem, pa tudi nekateri, a teh je precej manj, iz tržaške pokrajine. Nekateri med njimi že pridno pomagajo staršem na njihovih posestvih in so doprinesli marsikaj novega,

drugi pa že tudi praktično vodijo posestvo.

V Italiji so tovrstne šole le v naši deželi oziroma v Venetu. Le malo jih je drugje. Bolj so take šole razširjene v Franciji, Belgiji, Španiji in še kje drugje.

V centru ERSA v Rivoltu pri Codroipu so se zbrali zastopniki nekaterih evropskih ustanov, ki so združene v »Association internationale des Maisons Familiales«. O izkušnjah so govorili razni zastopniki, prvi med njimi predsednik Nové Josseland, za italijanske zastopnike pa je precej obširno govoril predsednik ERSA Emilio Del Gobbo. Sestanek so izkoristili tudi zato, da so ustanovili prvo italijansko zvezo takih društev. Doslej je ta omejena na deželno zvezo društev iz naše dežele in dveh iz sosednega Veneta. Istočasno so tudi počastili trideset mladih Brazilcev, prav tako kmečkih sinov, ki so se dve leti šolali v Italiji.

BERITE

»Novi Matajur«

Danes pričetek mature za 42 gorških dijakov

Danes se bo za 42 dijakov zadnjih razredov slovenskih višjih srednjih šol v Gorici pričela matura. Na gimnaziji - liceju Primož Trubar bo pred izpitno komisijo stopilo 11 dijakov, na učiteljski Simon Gregorčič 10, na strokovnem zavodu za trgovino Ivan Cankar pa kar 21.

Izpitni se bodo danes pričeli s pisмено nalogo iz slovenščine. Od 8.30 dalje bodo dijaki imeli na razpolago šest ur, izbirali pa bodo lahko med štirimi naslovi. Kot v prejšnjih letih bo prvi naslov splošnega značaja, druga dva skupna naslova za vse šole bosta povezana s šolsko snovjo, četrti naslov pa bo specifičen za vsako študijsko smer.

V sredo bo na vrsti druga pismena naloga, ki bo tudi različna za vsako posamezno šolo. Na liceju bodo prevajali latinski tekst, na učiteljski bodo pisali nalogo iz matematike, na trgovski šoli pa iz prava. Ustni izpiti se bodo predvidoma začeli konec tedna ali v ponedeljek. Na liceju in učiteljski, kjer je komisija skupna za Gorico in Trst, bodo tudi morali izžrebati kdo bo prej na vrsti, goriški ali tržaški maturanti.

V nekaterih komisijah je prišlo do sprememb glede na sestavo, ki smo jo objavili pred časom. Dokončna

sestava komisij je torej sledeča. Licej Primož Trubar: predsednik prof. Egidij Košuta, člani prof. Nada Pertot (slovenščina), prof. Marinka Pertot (prirodopis), prof. Marija Češut (latinsčina), prof. Majda Sfiligoy (italijanščina), prof. Katerina Faganel - Pazzagli (notranji član za Gorico) in prof. Marta Ivašič (notr. za Trst).

Na trgovski šoli Ivan Cankar: pred. prof. Milko Renner, člani prof. Ljuba Bednarich (zemljepis), prof. Leopold Zubalič (upravne vede), prof. Nataša Sirk (italijanščina), prof. Majda Cibic (slovenščina), prof. Jožef Savli (notr. član). Včeraj je maturitetna komisija imenovala dodatna člana za informatiko in pravo.

Na učiteljski Simon Gregorčič: pred. prof. Maks Šah, člani prof. Viviana Križmančič (italijanščina), prof. Ida Primozic (slovenščina), prof. Rossana Vatta (pedagogika), prof. Dario Guardiancich (prirodopis), prof. Sonja Tominec (matematika in fizika), prof. Marta Renner (notr. za Trst) in prof. Ivan Bratina (notr. za Gorico).

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alesani, Verdijev corso 57, telefon 84879.

Spet odprta goriška tržnica

Včeraj so se spet odprla vrata goriške pokrite tržnice prodajalkam in kupcem. A ne na stečaj. Lahko bi rekli, da so vrata le priprta, kajti popravljajna dela niso še končana in bodo trajala še nekaj mesecev. Da pa je občinska uprava dala nalog gradbenemu podjetju, da usposobi vsaj osrednji del tržnice in da druga dela dokonča kasneje je bilo že kar nujno potrebno, saj je bilo delo v sedanjih začasnih prostorih nekdanje tovarne v Ul. Cadorna popolnoma nemogoče, še posebej v tem poletnem času.

Tržnico so v secesijskem slogu zgra-

dili takoj po prvi svetovni vojni. Arhitektonsko pomeni posebnost, zgrajena je bila upoštevajoč takratne potrebe. Pokrita je bila, a pod lopo je bilo mraz, ko je deževalo pa so bile prodajalke vse premočene. Pred nekaj leti so za silo s plastiko zaprli tržnico, da so se prodajalke v njej le nekoliko ogrele. Treba pa je bilo temeljite prenove. Sprva so na občini mislili, da bo delo šlo hitro od rok, potem pa so se zavedli, da je treba veliko popravil in da bodo porabili več sto milijonov lir. Ribja tržnica je bila urejena že pred časom. Včeraj

pa so se prodajalke preselile s svojim blagom v prenovljeni osrednji del pokrite tržnice iz do sedaj tesnega prostora.

Tudi kupci so včeraj pogledali kako je na tržnici. Vendar pa je bilo tako kupcev kot tudi prodajalk včeraj manj od pričakovane. Veliko ljudi je namreč že na dopustih, zato so priliko izkoristile tudi prodajalke. Zadovoljne so bile na svojem starem delovnem mestu. Ena pa nam je pogodrnjala, da ji bodo golobi kljub popravilom še vedno mazali sadje in zelenjavo.

Izlet Štandrežcev na Brione

Že nekaj časa je bilo zaslediti v časopisih vesti, da bo kmalu moč iti na izlet na Brionske otoke in si tam ogledati veliko zanimivosti, ki so na teh otokih, kjer je bila rezidenca pokojnega jugoslovanskega predsednika Tita, še prej pa so bili tu lepi parki. Otočje pa je znano že iz rimskih časov. Ob teh vestih si je marsikdo zaželel izleta na to otočje. Obiski na Brione so možni le nekaj tednov sem, vendar je treba iti tja v organizirani obliki s skupinskim izletom, ki ga lahko pripravijo tukajšnje zamejske turistične agencije v sodelovanju z jugoslovanskimi. Ker pa je za sedaj zanimanje veliko, bo najbrž treba tudi precej čakati, ne bo namreč moč pripraviti izleta od danes do jutri. Tako so nam povedali v goriški turistični agenciji Gotour, ki je že pripravila prvi tak izlet za zamejce iz Gorice in sicer za štandrežce. V pripravi imajo že tak izlet za konec tega meseca, seveda pa se lahko društva ali skupine pri njih pozanimajo, kako je

s takimi izleti. Kar povejmo, da sedaj stane tak izlet 60.000 lir. Sem so všteti avtobusna vožnja iz Gorice do Pulja, kosilo v Pulju vožnja od Pulja do Brionov in ogled tamkajšnjih znamenitosti.

Prvi so bili na Brionih, vedno v organizaciji agencije Gotour, člani kulturnega društva Oton Župančič iz Štandreža. Bil je to pravzaprav predvsem izlet pevk in pevcev tega zbornice, saj so bili med letom precej angažirani tudi z drugim delovanjem na kulturnem področju. Na izlet so šli v nedeljo, 24. junija. Vreme, vsaj na poti, ni bilo med najugodnejšimi. Bližnja kraška in valovita istrska narava bi bila ob sončnem vremenu prav gotovo lepša saj je letos izjemoma še vse zeleno in bujno. Po kosilu, ki je bilo v Pulju, so se v zgodnjih popoldanskih urah iz fažanskega zaliva odpeljali s čolnom proti Brionom v družbi skupine tržaških izletnikov. Po okvirnem zemljepisnem opisu Velikih Brionov in drugih manjših otokov, so se štandrežci

v spremstvu vodiča podali skozi park, v katerem je našlo rast na stotine raznovrstnih dreves in svoj življenjski prostor veliko število srn in drugih gozdnih živali. Te se nemoteno premikajo med ostanki razvalin, priče antičnega življenja na otoku. Pod bujnim drevjem imajo svoje prisiljeno bivališče divji sesalci, eksotične ptice ter druge živali, v glavnem dar tujih državnikov maršalu Titu. Po ogledu fotografškega, arheološkega in etnografskega muzeja je prišel čas povratka in tokrat v lepem popoldanskem soncu. Še zadnji filmski ali fotografski posnetek s čolna na Brioni so izginili s pozornice.

Štandrežci so bili tudi prva skupina, po odprtju otoka turistom, ki je na tem kraju zapela.

Si kdo želi psa?

Na sedežu društva za zaščito živali (Ul. Boccaccio 6, tel. 82173) imajo na razpolago nekaj psičkov, ki jih ljubitelji živali lahko posvojijo. Ponujajo: 8-mesečno samsko nemškega volčjaka; 3 mesece staro samsko, mašanko velike rasti; približno trileta starega lovskega psa, samca, z belo-rujavo kratko dlako; mladega lisičkarja, samca s svetlo dlako; približno leto starega pointerja oranžno-bele barve.

Urad ENPA je odprt v ponedeljek, sredo in petek od 11. do 12. ure, v torek in četrtek od 17. do 18. ure.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Nicolò, Ulica 1.0 maggio, telefon 73328.

Občinski svet v Sovodnjah

Seja občinskega sveta v Sovodnjah bo v četrtek, 5. t.m., ob 20. uri. Na seji bodo poleg drugih vprašanj razpravljali tudi o načrtu urbanizacijskih del na področju obrtniške cone v Rubijah ter o varianti k načrtu urbanizacijskih posegov v trgovsko-obrtniški coni ob državni cesti št. 55.

Pridržana prognoza za 17-letnega dijaka

Na avtocestnem odseku pri Vilešu se je v nedeljo popoldne hudo ponesrečil 17-letni goriški dijak Flavio Ghiotto z bivališčem v Ul. Salita Monteverde 6. Peljal se je na vespi skupaj z 19-letnim Missimom Zorzuttiom, prav tako iz Gorice, Ul. Carducci 57. Med vožnjo v smeri proti Vilešu je menda nenadoma počila guma na zadnjem kolesu vespe. Padec je bil neizbežen.

Medtem ko je Zorzutti, ki je upravljal vozilo, dobil le nekaj lažjih poškodb, je njegov mlajši prijatelj močno treščil z glavo ob cestni tlak. Ob sprejemu v goriško splošno bolnišnico so mu zdravniki ugotovili močan pretres možganov, lažjo komo ter udarce in odrgnine po raznih delih telesa. Pridržali so si prognozo glede okrevanja.

Še vedno je v pridržani prognozi tudi drug 17-letnik, Paolo Tortora Melucci, ki se je v četrtek ponesrečil v Gorici. Kot smo poročali je bilo njegovo stanje izredno hudo. Včeraj se je nekoliko izboljšalo, vseeno pa zdravniki niso še razrešili prognoze.

Prijaviti vzorce za vinski sejem

Briška gorska skupnost in Ersava bita briške vinogradnike, naj prijavijo svoja vina za razstavo v Ljubljani. Pokušnje bodo 9. julija, vzorce pa je treba prinesiti h Gradnikovem na Plešivo do poteka, 6. t.m. Za vsako vrsto razstavljenega vina mora vinogradnik plačati po 82 tisoč lir in prinesiti 12 steklenic.

razna obvestila

Orhideje na območju Furlanije - Julijske kvajine. Tak je naslov predavanja, ki bo drevi, ob 21. uri v prostorih društva prirodoslovcev »A. Komeč«, v Ulici Orzoni 58. Predavala bosta prof. Lisini in Černic, ki bosta prikazala tudi barvne diapozitive.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30-22.00 »Frenesie bagnate«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO Zaprto.

VERDI Danes zaprto.

Tržič

EXCELSIOR Zaprto.

PRINCIPI 18.00-22.00 »L'uomo del fiume nevoso«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30-20.30 »Nikar nocoj draga«.

SVOBODA 20.30 »Človek dinamo«.

DESKLE 19.30 »New York 1997«.

PRIZNANO MEDNARODNO
AVTOPREVOZNIŠKO
PODJETJE

La Goriziana

S. R. L.

GORICA - VIA D. D'AOSTA 180 - TEL. 20-787, 20-866

Prevezemamo prevoz vsakovrstnega blaga

Konec tedna bodo na Proseku proslavili visoki jubilej

Primorje - 60 let naporov in uspehov

Športno društvo Primorje bo konec tedna na Proseku proslavilo 60. obletnico ustanovitve. Visok jubilej bo praznik ne samo za Prosek in Kontovel, vasi iz katerih je društvo črpalo sile za svoje udejstvovanje, temveč za vso našo zamejsko javnost, saj se pot, ki jo je prehodilo proseško društvo v teh šestdesetih letih, tesno prepleta s prizadevanji in bojem naše skupnosti za narodnostni obstoj, priznanje in uveljavitev.

Nogometno društvo ustanovili... kolesarji

Pri ustanovitvi Primorja, društva, ki se je na Tržaškem prosavilo skozi izključno z nogometom, imajo največ zaslug... kolesarji. Jeseni leta 1924 so se, »skoraj po naključju« zbrali na Proseku domači kolesarji, ki so nastopali za tržaški klub Adria in barokovljanski Val. Pridružili so se jim še nekateri domačini in na »sestanku« je padel predlog, da bi lahko tudi na Proseku ustanovili športno društvo. Zamisel je padla na plodna tla. Po nekaj tednih so že pripravili ustanovni občni zbor, na katerem so dali društvu tudi ime Primorje in določili, da bo sta društveni barvi rdeča in rumena.

Društvo je sprva gojilo kolesarstvo in atletiko, ker pa je vladalo veliko zanimanje tudi za nogomet, so se Prosečani lotili tudi te panoge. Igrišče so si kar prostovoljno zgradili sami, na »Mali rauni«, kjer se sedaj sečeta državna in pokrajinska cesta. Najpomembnejši uspeh, ki ga je doseglo Primorje v prvih letih delovanja, je bila osvojitev pokala »Naš glas« na turnir-ju, ki ga je priredilo Slovensko udruženje. Prosečani so v finalni tekmi na Rocolu premagali ekipo tržaške Prosve z rezultatom 2:1.

Tudi Primorje je moralo v tistih letih okusiti grenkobo fašističnega divjanja proti naši skupnosti. Fašistični vodje so zahtevali od vodstva društva naj društvo spremeni svoje slovensko ime (zahtevali so, naj se preimenuje

v »Esperia«) in naj se njeni člani vključijo v italijanske vrste. Domačini so odločno odklonili te zahteve, zato so fašistične oblasti 17. avgusta 1927 razpustile društvo. Primorjaši so si ob tem takoj porazdelili športno opremo, fašistom so izročili le nekaj raztrganih majic, dve preluknjani žogi in blagajniško knjigo. Športna dejavnost na Proseku je tako zamrla vse do konca druge svetovne vihere.

Po drugi vojni križ z igriščem

Žarek svobode je leta 1945 predramil tudi proseške športne delavce. Le-tim so se pridružili tudi Kontovelci, z njihovim pristopom pa se je društvo preimenovalo v ŠD Primorje Prosek - Kontovel.

Primorje je odigralo prvo tekmo po osvoboditvi na »Mali rauni« proti reprezentanci IX. korpusa in klonilo z rezultatom 4:2. Društvo je nato še

razširilo svoje delovanje na košarko, atletiko in odbojko. Udeleževali se je turnirjev, ki jih je prirejala zveza ZDTV - UCEF.

Po dveh letih je dobilo Primorje hud udarec: tedaj so začeli graditi državno cesto, ki je igrišče na »Mali rauni« dobesedno prerežala na dvoje. Prosečani so ostali brez igrišča, zato so morali odigrati tekme na tujih igriščih, kar pa je predstavljalo za že itak skromno društveno blagajno izdatno breme.

Športni delavci so zato zgradili novo igrišče, na »Ceroucu« ob državni cesti 202, oblasti pa niso izdale dovoljenja za nastopanje na tem igrišču, ker je bilo preblizu ceste. Leta 1954, po odhodu angleških vojakov, so Prosečani upali, da bodo lahko po njih »podedovali« krasno igrišče na »Veliki rauni«, saj so jim le-ti obljubili, da jim bodo prepustili igrišče. A tudi tokrat jih je čakalo razočaranje: občina je z igrišča pobrala ograjo, vrtnice, cevi za vodo in tako uničila igrišče.

Primorje je nato odigralo še nekaj prvenstev v sklopu ZDTV - UCEF, zaradi vse večjih denarnih težav, in pomanjkanja lastnega igrišča pa je bilo leta 1957 prisiljeno prekiniti delovanje.

Tridnevni Športni praznik na Proseku

Ob proslavitvi 60-letnice ustanovitve Primorja bo konec tedna na Proseku Športni praznik.

V petek, 6. julija, ob 17. uri bodo na prireditvenem prostoru na Balancu odprli praznik.

V soboto bo na sporedu prijateljska tekma med Primorjem in enajsterico NK Gospič, zvečer ob 19. uri pa bo na prireditvenem prostoru kulturni program z nastopom pevskega zbora Vasilij Mirk, ženskega pevskega zbora Prosek - Kontovel in folklorne skupine Rdeča zvezda iz Saleža.

V nedeljo, 8. julija, popoldne bo na »Veliki rauni« tradicionalna jubilejna tekma »Stari - Mladi«, zvečer pa bo na prireditvenem prostoru ples s prostozabavo.

V pogovoru s predsednikom proseškega društva

D. Kante: Edina pot v združevanju moči

Dario Kante je bil za predsednika proseškega Primorja izvoljen šele pred dobrim mesecem, zato je še prerano, da bi o izkušnjah, ki jih ima v tej novi funkciji, lahko kaj povedal. Pri Primorju pa Kante ni novo ime, saj je bil prej šest let blagajnik in odbornik, a še prej je igral v nogometni ekipi. V teh letih pa se je tako v vasi kot v samem društvu marsikaj spremenilo: »Žal je bolj malo šlo na bolje«, je menil Kante. »Ljudje se od nogometa oddaljujejo. Naraslo je zanimanje za druge panoge, zlasti košarko, kar nam ustvarja težave posebno pri mladinskih ekipah, kjer je vse manj naraščaja.«

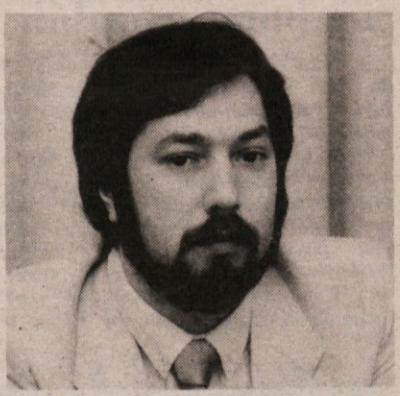
»Kako se tega problema nameravate lotiti?«

»Edina pot je v združevanju moči, vsaj na mladinski ravni.«

»Ste s tem že začeli?«

»S Krasom, ki je najbližji, si že sedaj izposojamo igralce.«

»Pomanjkanje naraščaja verjetno ni edina težava...«

»Tudi navdušenje, s katerim so nekoč vaščani sledili ekipi, je začelo pojenjati. Nekoč je bilo na tekmah 200 do 300 gledalcev, ob večjih priložnostih se jih je zbralo tudi 600, sedaj pa jih ni več niti polovica. Vzroke lahko iščemo tudi v spremembah, ki jih je samo življenje prineslo. Nekoč se je mladina ustavljala le v vaškem

krogu, nogomet je bil morda edina zabava. Sedaj pa rekreacije, drugih razvedril ne manjka.«

»Mladi imajo voljo do dela?«

»Žal se pogostoma dogaja, da igrajo dve, tri leta, zatem pa pustijo.«

»Kako je z odborniškim kadrom?«

»Sicer ni idealen, vendar se tudi pritoževati ne moremo. Dela še kar dobro, odborniki so angažirani. Zadnje leto smo ga tudi precej pomladili. Z ene strani je to dobro, z druge pa se pozna, da beseda starejših ima še vedno svojo veljavo pri vaščanih.«

»In trenerji?«

»V vasi je nekaj ljudi, ki bi si lahko prevzeli prvo ekipo, vendar so pre zaposleni, a tudi druge slovenskega trenerja nismo mogli dobiti in tako smo se žal morali obrniti do italijanskega. Obe mladinski ekipi pa vadita slovenska trenerja, in sicer Edvard Kralj iz Trebč in Franc Metljak iz Sežane.«

»Poleg ljudi so pri vsakem društvu

bistvenega pomena tudi objekti, društveni prostori...«

»Pred tremi leti smo premestili društveni sedež. Zadruga Kulturnega doma Prosek - Kontovel nam je dala na razpolago sobo, ki pa je pretesna za naše potrebe. Obljubljeno nam je bilo, da bomo dobili še en prostor, kar treba še urediti. Nimamo pa težav z igriščem. Manjka nam edinele manjše igrišče blizu ali v vasi, s katerim bi gotovo uspešneje popularizirali nogomet. Upamo, da bomo tudi to v dohodnem času uredili. Kot vsa naša društva smo si navzkriž z računi, saj denarja ni nikoli na pretek, prav obratno. Zadnje čase pa smo se največjih finančnih bremen otrsli in vsaj dolgovi nimamo.«

»Ste pomislili, da bi se ob nogometu lotili še česa drugega?«

»Delovanje je že itak obširno, da bi se lahko še s čim spoprijeli in tako bomo tudi v prihodnje gojili v glavnem le nogomet.« (db)

»Eden, dva, tri, gol, za Primorje simbol« pravi himna Primorja. Enajsterica na sliki je v sezoni 1969/70 zabil kar 110 golov!

Italijanska društva bojkotirala Primorje

Premor je bil kratkotrajen. Leta 1963 je skupina mladih sklicala občni zbor in obudila delovanje Primorja. Društvo se je včlanilo v Italijansko nogometno zvezo, vstop Primorja pa ni bil pogodu večini italijanskih tržaških društev. Ker je nosilo Primorje slovensko ime, so številna društva v prvenstvu bojkotirala proseško društvo. Nogometna zveza je v takih primerih, po pravilniku, prisodila zmago primorjašem brez borbe; Primorje se je tako s samimi štirimi odigranimi tekmami znašlo ob koncu prvenstva na prvem mestu skupno s tržaško Edero. O napredovanju je odločala medsebojna tekma, na katero so se Tržačani

tokrat predstavili. Prva tekma se je zaključila neodločeno (1:1), v drugi pa so Prosečani, žal, klonili.

Odtlej je športna dejavnost Primorja strmo rasla. Domačini so z udarniškim delom zgradili novo igrišče na »Veliki rauni«, ki ga Primorje tudi upravlja. Društvo je začelo aktivno skrbeti za naraščaj; igrišče je opremilo z razsvetljavo, uredilo si je svoj krožek, ki je postal kmalu pomemben dejavnik vaškega življenja.

PREDSEDNIKI PRIMORJA

Ivan NABERGOJ	1924/25
Alojz DOLENC	1925/26
Angel UKMAR	1926/27
Josip BUKAVEC	1945/46 - 1946/47
Vekoslav ŠPANGER	1947/48
Josip BUKAVEC	1948/49
Josip ČUK	1949/50 - 1950/51
Josip HUSU	1951/52 - 1952/53
Franc PRAŠELJ	1953/54
Josip ČUK	1954/55
Josip FURLAN	1955/56 - 1956/57
Anton CIMADOR	1963/64
Miro ŠTREKELJ	1964/65 - 1966/67
Srečko SEDMAK	1967/68
Miro ŠTREKELJ	1968/69 - 1970/71
Sergij CIBIC	1971/72 - 1978/79
Oskar VATOVAC	1979/80 - 1980/79
Marjan NABERGOJ	1981/82
Danilo ŽUŽIČ	1982/83 - 1983/84
Dario KANTE	1984/85

Medtem se je članska enajsterica udeleževala v 3., 2., in v sezoni 1978-1979 tudi v 1. amaterski ligi. Vse to športno delovanje je bilo skozi vsa leta posuto z uspehi in neuspehi, ki so seveda v vsakem športu neizogibni. Ta bogata tradicija naporov in borb za uveljavitev slovenskega športa je največji porok, da se bo Primorje po tem visokem jubileju še naprej razvijalo v smeri, ki so jo pred 60 leti nakazali njegovi ustanovitelji.

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

183.

S stražarjevega mesta so se zaslišali puškini strelci, ki so jim kmalu sledili mitralješki rafali. Bubnič, ki je zadrževal sovražnika, je vstal, da bi menjal položaj. Prezrl je, da prihaja še ena kolona z boka. Zadel ga je rafal, padel je in začutil, kako mu iz več ran odteka življenje. Čeprav je bil hudo ranjen, je streljal naprej. Zelene postavbe med drevjem so obstale.

Karlo in Fran pa sta vsak s svojo skupino zaustavila Italijane, ki so pdodirali naravnost proti tabo-rišču.

XII.

Po treh urah bojev z italijansko vojsko se je Brkinski četi uspelo odtrgati od sovražnikov in se brez boja izmuzniti skozi obroč v zadnjih trenutkih, preden so ga sklenili.

Karlo in Fran pa sta vsak s svojo skupino zaustavila Italijane, ki so prodirali naravnost proti taboda s premočjo.

Frontalne borbe ni sprejel. Vedel je, da ta pomeni za gverilce smrt. Če te prikujejo k tlom, ti tudi levja hrabrost ne pomaga dosti. Položaje ti razbijejo z minometi, močnejše skupine ti udarije v hrbet in če te vzdignejo, si kot preganjana divjad.

Ceto je razdelil na štiri skupine, ki so druga drugo krile pri umikanju vse više in dlje v gorska pobočja.

Pritajeni in dobro zakamufilirani so pričakali Ita-

lijane na izbranih pobočjih. Pustili so jih, da so pridrli v neposredno bližino, šele potem so z vso silo udarili po njih. Medtem ko se je moral sovražnik ukvarjati z ranjenimi in ko se je ob velikem vpitju, ki je odmevalo po vsem gozdu, pripravljaj na nov napad, so se borbene skupine partizanov nevidno umikale. Sovražnik, ki si je vedno pomagal z minometi, je tolkel v prazno in tudi pehota je z gostim ognjem osvajala prazne položaje.

Streljanje z vseh štirih strani gozda, ki je odmevalo zdaj na tej, zdaj na oni strani, je poveljniku Karlu povedalo, kam in kako naglo se mora umikati. Njemu so bili snežniški gozdovi znani kot lasten žep, za prodirajoče Italijane pa je bil tod vsak korak nevarna neznanka. Njihov uspeh je temeljil zgolj na desetkratni premoči v ljudeh in orožju.

Vojake, ki se jim ni prav nič mudilo umreti, so oficirji gonili naprej s pištolami, vtem ko so se sami skrivali pred partizanskimi krogli.

V zadnjem boju je Fran vodil skupino, v kateri je bil njegov brat Edvin mitraljezec, Lojze pa pomočnik mitraljezca.

Edvin se je ugnezdil z zbrojevko na ugodnem položaju. Bil je preudaren in vztrajen borec, za boj zagret, pa je mimogrede pozabil, kaj je naročil Karlo: udar in takojšen umik. Ko so se vsi umaknili, ga je moral poiskati Fran. Edvina je preplavila želja, da bi se boril s premočjo, tudi če bi ostal tu za vedno...

»Gremo, norec! Nehaj streljati! Saj nimamo za seboj vozov z municijo, tudi kosila ti ne bo nihče pripeljal na položaj!«

Edvin je ubogal Franeta. Oba z Lojzetom sta ga imela za vzornika. Nikoli nista pozabila, da je prvi prinesel v domačo vas besedo upora in da jih je naučil ravnati z orožjem, streljati.

Ko so spešili skozi redek gozd, so zagledali streljaj pod seboj kolono, ki bi jim bila udarila v bok in

zaprla obroč, da se niso umaknili.

Ceta se je razvrstila v kolono. Na čelu močne predhodnice v dvema strojnicama je šel Karlo, nato bombashi — če bi se bilo treba prebijati.

Po polurnem maršu so se ustavili na grebenu, s katerega se je odpiral razgled na kotanjo, kjer je bilo taborišče.

Karlo je bil prepričan, da so zunaj obroč. Borci so polegali po tleh. Sestalo se je četno poveljstvo, da bi se odločilo za nadaljnji premik. Bili so soglasni, da se bodo vrnili v Brkine, prav tja, od koder so prišli in kjer jih sovražnik najmanj pričakuje; tam bodo od domačega prebivalstva dobili največ pomoči.

Ceta se je znova razvila v kolono. Krenili so proti zahodu. Klinaste sence so padale med drevje vse bolj položno, razkošna svetloba dneva je žarela v listju, korak je bil v mahovju tih in varen.

Na pobočju gore, kjer so se spopadli, pa je še vedno odmevala bitka. Pokanje pehotnega orožja sta gozd in daljava utišala. Eksplozije min pa so odmevale, kot bi kdo z neznansko velikim tolkalom udarjal po bobnih. Karlo je vedel, v čem je šibkost orjaškega stroja, ki se ne zna in ne more ustaviti takrat, ko za njegov zagon ni več nobenega opravičila.

Togost vojaških možganov in njihova zabetonirana logika omogoča njim, partizanom, da lahko kljubujejo tako mogočni sili.

Ceta je z nočjo prišla v brkinske gozdove. Iz bližnjega zaselka so posamezniki prinesli hrano in vesti, da Italijanov ni v bližini, ker so pred dvema dnevoma odšli v dolino. Ljudje so bili povsod preplašeni in samo najbolj trdni so bili še vedno pripravljeni tvegati in pomagati. Italijanske posadke so bile posejane na gostoto, povsod je mrgolelo oglednikov in patrolj, ki so prihajale tudi v odročne zaselke. Policija pa je med moralnimi slabimi iskala ovaduhe, predvsem ljudi iz nižjih slojev, med brezdelneži in potepuhi.

V WIMBLEDONU

Tudi Kriek izpadel

LONDON — Še največje prese-
nečenje na wimbledonskem turnirju
je včeraj pripravil mladi Američan
Paul Annacone, ki je v treh setih
strel odpor rojaka Krieka. Pošteno pa
se je moral namučiti tudi češkoslovak
Ivan Lendl proti Američanu Davisu.

IZIDI

MOŠKI (osmina finala): McEnroe
(ZDA) - Scanlon (ZDA) 6:3, 6:3, 6:1;
Lendl (ČSSR) - Davis (ZDA) 4:6,
6:4, 6:4, 5:7, 7:5; Cash (Avs.) - Cur-
ren (J. Af.) 4:6, 6:2, 7:6, 6:1; Con-
nors (ZDA) - Mayotte (ZDA) 6:7,
6:2, 6:2, 6:2; Sadri (ZDA) - Geru-
latis (ZDA) 6:3, 7:5, 6:7, 4:6, 6:3;
Annacone (ZDA) - Kriek (ZDA) 6:3,
6:2, 6:4.

ŽENSKE (osmina finala): Karlsson
(Šve.) - Temesvari (Madž.) 6:4, 7:5;
Shriver (ZDA) - Potter (ZDA) 6:4,
6:3; Navratilova (ZDA) - Sayers
(Avs.) 6:0, odst.; Mandlikova (ČS
SR) - Sukova (ČSSR) 6:4, 6:1; Jor-
dan (ZDA) - Turnbull (Avs.) 6:2, 6:3;
Durić (VB) - Graf (ZRN) 3:6, 6:3,
9:7; Maleeva (Bolg.) - Hobbs (VB)
6:2, 3:6, 6:3.

Kolesarska dirka po Franciji

Van Der Poel v vodstvu

BETHUNE — Tudi včerajšnji etapi
(prva na kronometer ekipno od Lcu-
vroila do Valenciennesa za skupnih
51 km in druga od Valenciennesa do
Bethuna posamezno za 83 km) sta
pokazali, da doslej ni nikogar, ki bi
na »touru« posebej izstopal. Tako je
rumena majica znova menjala last-
nika, saj jo je Nizozemec Jacques
Hanegraaf moral prepustiti rojaku
Van Der Poelu.

Potem ko se je v nedeljski drugi
etapi uveljavil domačin Marc Ma-
diot, je na včerajšnji etapi na kro-
nometer zmagala ekipa Renault pred
Panasonicom, Kwantomom, Peugeot-
tom Shellom in Carrero-Inoxpranom.
V etapi za posameznike pa je v za-
ključnem sprintu Belgijec Van De
Haute za las prehitel rojaka Jonck-
heerea in Nizozemca Van Der Poela.
O zmagovalcu je odločal šele foto-
finit, še z njim pa so imeli težave,
tako malenkostne so bile razlike. Ru-

meno majico je tako po četrti etapi
prevzel prav Van Der Poel.

SKUPNA LESTVICA

1. Van Der Poel (Niz.) v 13.58'11";
2. Anderson (Avstral.) po 8"; 3. Ha-
negraaf (Bel.) 9"; 4. Madiot (Fr.)
13"; 5. Peeters (Bel.) 18"; 6. Le-
mond (ZDA) 19"; 7. Pignon (Fr.)
22"; 8. Vanderaerden (Bel.) 32"; 9.
Zoetemelk (Niz.) 39"; 10. Jules (Fr.)
42"; 11. Van Den Haute (Bel.) 43";
12. Veldscholten (Niz.) 46"; 13. Men-
theue (Fr.) 46"; 14. Peiper (Avs.)
50"; 15. Poisson (Fr.) 50"; 33. Visen-
tini 1'12"; 43. Leali 1'26"; 47. Bat-
taglin 1'32" (vsi It.).

● AMERIŠKA OLIMPIJSKA KOŠAR-
KARSKA ekipa je v ekshibicijskem
nastopu s 94:90 (52:40) v Minneapo-
lisu premagala selekcijo profesional-
cev NBA.

vtisi z nogometnega EP v Franciji

Po nekaj tisoč km domov

Nadaljujemo in danes končujemo
z vtisi med našim 20-dnevnim biva-
njem v Franciji ob 7. evropskem
nogometnem prvenstvu.

Potovanje

Če smo z izkuš-
njo v Franciji ne-
dovomno zadovolj-
ni (spoznali smo
nekatero skrivno-
sti »nogometnega
sveta«, za katere
nismo niti slutili), pa nikomur ne bi
privoščili tako dolgih in mučnih po-
tovanj z avtobusom širom po Fran-
ciji. V borbni dvajsetih dneh smo
namreč prevozili točno 3.820 km in
to večkrat v dolgih kolonah (promet
je bil na dan tekem izreden).

Na srečo pa je bil naš šofer Do-
minique izredno simpatičen, poskr-
bel je v avtobusu za vsako udobje,
do potankosti je poznal vsa franco-
ska mesta, ki smo jih obiskali, pa
še posebno Pariz, kjer tudi živim.
Kar zasmilil se nam je jugoslovans-
ki šofer druge skupine jugoslovans-
kih časnika. Verjetno še sedaj
išče pot za »Parc de Princes« v
Parizu ...

Od vseh mest, ki smo jih v teku
tega EP obiskali ali se v njih za-
ustavili (Pariz, Lens, Lyon, St. E-
tienne, Marseille, Le Touquet itd.)
sta nas najbolj prevzeli Lille (ob
belgijski meji) in Krijtorik (belgijs-
ko mesto ob francoski meji). V
Lillu smo se zaustavili le nekaj ur
(iskali smo belgijske reprezentante
za kratko tiskovno konferenco pred
srečanjem z Jugoslavijo). Zelo ljub-
ko je to mesto z bogato zgodovins-
ko preteklostjo. Prevzela pa nas je
tudi prijaznost, gostoljubnost mešča-
nov, ki so dokaj »različni« od osta-
lih Francozov. V belgijskem meste-
cu Krijtorik pa smo imeli vtis, kot
da smo dopotovali v »pravilno
vas« (cerkvice, mostički, značilne
hišice itd.). Tudi tu so bili domači
prebivalci izredno prijazni, vljudni.

Na Vercauterna ne bomo pozabili

V teku EP smo imeli vriložnost,
da smo se pogovorili tudi z neka-
terimi nogometaši evropskega slo-
vesa.

Več dni smo na primer v istem
hotelu preživeli skupno z dansko re-
prezentanco. Spoznali smo tako na-
vade danskih nogometašev, malo
smo pokramljali skoraj z vsakim
danskim igralcem in tudi s trener-
jem Piontkom. Posebno pa še z »I-
talijanoma« Laudrupom in Berggre-
nom.

V danski reprezentanci ni nikakr-
šnega »posebnega režima«. Vsi repre-
zentanti so pravi profesionalci. Sa-
mi odločajo o svoji »nogometni uso-
di«. Elkjaer-Larsen na primer ne
varčuje s cigaretami, pa tudi pivo
ali kaka druga žgana pijača mu do-
bro zaleže. Na igrišču pa se to go-
tovo ne pozna. Elkjaer-Larsen je bil
prav zaradi izrednih fizičnih sposob-
nosti eden najboljših na EP.

Tudi ostali danski reprezentanti ra-
di do poznega posejajo v baru (v
glavnem ob pivu in ob spremstvu
ljubkih prijateljev ...).

Podobno kot Danci »preživljajo
velika tekmovalja« tudi Belgijci. Tre-
ner Guy Thys dopušča svojim fantom
popolno svobodo. Vsak je svoje ušode
gospodar. Na igrišču pa seveda mora

dati vse od sebe. Disiplina na tre-
ningih in na tekmah je prvo pravilo
za belgijskega selektorja, ki pa je
na tem EP ostal brez svoje nekda-
nje »slavne« obrambe in je tako pre-
časno končal »francosko avanturo«.

Od vseh nogometašev, s katerimi
smo uspeli malo pokramljati, pa smo
ostali kar navdušeni nad belgijskim
reprezentantom Frankjem Vercau-
termom (28 let, 36 nastopov v re-
prezentanci, član Anderlechta).

Kot Piontek, Thys pa še marsika-
teri drugi danski in belgijski nogo-
metaš nas je Vercauteren takoj pre-
senetil z vprašanjem, kako naj od-
govarja: v nemščini, francoščini ali
angleščini. Bilo nam je kar nerodno.
Pa pravijo, da nogometaši ...

Vercauteren je (izven igrišča) ču-
dovit fant: simpatičen, prijazen, raz-
gledan, velik nogometni izvedenec.
Ko je na našem kartončku, ki smo
ga nosili okoli vratu, opazil napis —
Italija, se je nemalo začudil, kaj poč-
nemo s skupino jugoslovanskih čas-
nikarjev in da naše ime ni prav nič
italijansko. In ko bi videli, s kakšnim
zanimanjem je poslušal, ko smo mu
pripovedovali o naši slovenski skup-
nosti v Italiji. Če pomislimo pa, da
še pri sosedu glede tega naletimo na
gluha ušesa ...

Thomas Hallbäck

Na EP smo kajpak spoznali tudi
več časnika. Med le-timi tudi
mladega Thomasa Hallbäck, poseb-
nega poročevalca iz Helsinkija za čas-
sopis švedske manjšine na Finskem.
Thomas piše za časopis Hufvuds-
bladet (dnevna prodaja več kot 30.000
kopij). Švedov na Finskem pa je več
kot 300.000.

Švedska manjšina ima seveda svo-
jo radijsko postajo, nekaj časopisov
in revij, svoje kulturne in športne
domove, šole in dnevno nekaj ur
oddaj na TV.

Kar začudil se je, ko sem mu pri-
povedoval o težavah naše skupnosti
v Italiji.

Iz Pariza do Beograda z Veselinovićem

Evropsko nogometno prvenstvo je
bilo že mimo. Z avtobusom (ki smo
ga po skoraj 4.000 km vožnje že
»sovražili«) smo se po pravi »pro-
metni gužvi« odpeljali na letališče
Orly, kjer je čakal na odhod za Beo-
grad tudi (sedaj že bivši) zvezni tre-
ner jugoslovanske reprezentance To-
dor Veselinović. Z njim smo tudi po-
tovali v Beograd.

»Toza« se je zelo hudoval nad sla-
bo organizacijo jugoslovanske nogo-
metne zveze in nad neurejenimi raz-
merami v jugoslovanskem nogometu.
Bil je potri! Po polomu v Franciji
so ga vsi »zapustili«. V meni so
našli edinega grešnega kozla za vse
napake našega nogometa, je razo-
čarano dejal Veselinović.

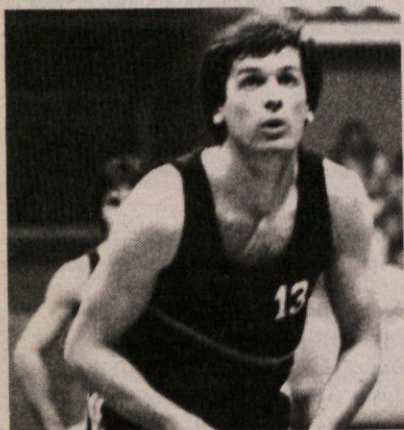
Tedaj Toza nikomur ni namignil
o ostanki. Bilo pa je povsem jasno,
da v takem okolju ni želel več tre-
nirati.

Zares žalostno bi bilo sedaj, da bi
pravi »kriuci francoskega poloma«
dobili novega grešnega kozla in pri-
pravili ljubiteljem jugoslovanskega
nogometa in športa sploh nova ra-
zočaranja.

B. LAKOVIČ
KONEC

Pomembne novosti pri naši združeni košarkarski ekipi

B. Vitez k Bicu, M. Čuk k Jadranu

Boris Vitez

Mauro Čuk

ŠZ Jadran in Pallacanestro Trieste
obveščata, da bo v okviru razgovo-
rov, med katerimi je bila ugotovlje-
na skupna volja po ustvaritvi novega
vzdušja in odnosov plodnega sode-
lovanja, igralec Mauro Čuk v športni
sezoni 1984/85 branil barve Jadrana,
Boris Vitez pa barve Pallacanestro
Trieste.

Jadran bo torej začel letošnjo no-
vo sezono s pomembnimi novostmi.
Boris Vitez je bil vsa ta leta gotovo
eden najboljših Jadranskih košarkar-
jev in celo najboljši strellec v C-1 ligi.
Tudi v minuli sezoni je igral odlično
in je eden najzaslužnejših, da se je
naša združena ekipa uvrstila v konč-
nico prvenstva C-1 lige. Sedaj pa je

zaprošil za prestop (enoletno posoji-
lo) k Bicu.

»Mislim, da je zadnja priložnost,
da poskusim, če lahko igram med pr-
voligaši. Eden od razlogov, da sem
zaprošil za prestop k tržaškemu pr-
voligašu, je tudi ta, da bom moral
letos k vojakom. Vem, da nekateri
navijači se ne bodo sprijaznili z mo-
jo odločitvijo, upam pa, da me bo
večina razumela. Pri Jadranu sem
preživel toliko nepozabnih trenutkov,
da bom izkoristil vsak prosti trenutek,
da bom v družbi svojih dosedanjih
soigralcev in Jadranskih prijateljev,«
nam je po telefonu dejal Boris Vitez.

K Jadranu pa se bo po nekaj letih
vrnil Mauro Čuk, ki je svojo košar-
karsko kariero pričel pri Kontovelu,
nakar je igral za Jadran, da bi nato
prestopil v vrste tržaškega prvoliga-
ša. Mauro je drugačen tip košarkar-
ja od Borisa Viteza. Jadran bo izgu-
bil svojega najboljšega strelca, do-
bil pa bo centra, ki si ga je vsa ta
leta želel.

S to izmenjavo pa je na dlani, da
bo moral Jadransov trener spremeniti
dosednji koncept igre.

ATLETIKA

Nov svetovni rekord

STOCKHOLM — Na mednarodnem
atletskem mitingu v Stockholmu je
Portugalec Fernando Mamede posta-
vil nov svetovni rekord v teku na 10
tisoč metrov. Razdaljo je pretekel v
27'13"81, prejšnji rekord Kenijca
Henryja Rona pa je bil 27'22"5.

● V CAORLAH bo 15. t.m. atletsko
srečanje med italijansko in zahodno-
nemško reprezentanco. Srečanje je
bilo prvotno na sporedu 17. t.m.

● DA BI NADOMESTILA ARGEN-
TINCA MARADONO, se je Barcelo-
na obrnila do zahodnonemškega dru-
štva Werder Bremen, da bi odstopilo
napadalca Rudija Voellerja.

● VČERAJ SO V PORTU CERVU
predstavili prvo svetovno prvenstvo
za 12-metrške jadralnice, ki bo od 16.
9. do 15. 10. letos v tem kraju.

Odsek za košarko pri UGG odslej avtonomna sekcija

S sklepom, ki so ga sprejeli na iz-
rednem občnem zboru Goriškega te-
lovadnega združenja (UGG), se je od-
sek za košarko pri tem združenju do-
končno odcepil od UGG in ustanovil
avtonomno sekcijo, Finbasket, ki si
je prevzela tudi vsa bremena finanč-
nega značaja ter vse igralce, ki so
bili last tega združenja.

Potek običnega zbora je bil dokaj
tekoč, čeprav so nekateri napovedo-
vali, da se bo članstvo uprlo sklepu
upravnega odbora. Na 60 prisotnih
se jih je namreč vzdržalo le sedem,
nihče pa ni bil proti. S tem se za-
čenja novo poglavje pri drugoligašu
Segafredu, ki pa ni odpravil vrste
težav tudi glede nakupa in prodaje
igralcev. Pisali smo že, da je novi

trener Asti ubral pot pomladitve e-
kipe in s tem vključitve v peterko
nekaterih mlajših domačinov, pred-
vsem Bona in Bullare. S tem pa je
društvo dalo na prodaj nekatere i-
gralce.

Med prvimi, ki so zapustili goriško
ekipo, sta Valentinsig in Turel. Med-
tem ko bo drugi naslednjo sezono na-
stopal pri videmskem prvoligašu Au-
stralian, naj bi Valentinsig igral pri
Leboleju iz Mester. Rabili smo po-
gojnik, kajti goriški košarkar, pre-
den podpisuje za novo ekipo, hoče od
goriškega vodstva odškodnino za svoj
doprinos ekipi. Vodstvo se temu upira
in trenutno ni še znano, kako se bo
zadeva sklenila.

Športni teden Gaje

Tenis in nogomet na Padričah

S pričetkom drugega mladinskega
teniskega tečaja oziroma tekmovanja
se je v soboto na Padričah začel tra-
dicionalni 9. športni teden Gaje, ki
je na sporedu vsaki dve leti. Na te-
čaju — tekmovanju je sodelovalo
dvajset mladih igralcev in igralke, ki
so ob spodbujanju staršev poštvo-
valno merili moči. Med mladinci je
zmagal Prelec, ki je v finalu odpra-
vil Aleksandra Kalca, med deklica-
mi pa se je uveljavila Rudeževa pred
Volpijevo.

Med mladinci so tekmovali: Prelec,
Guštin, Kalc in Galopin, medtem ko
je bila konkurenca med deklicami
številnejša, saj so stopile na igrišče
Dunja, Daša, Barbara in Matejka
Grgič, Prelec, Rudež, Čok, Zaccagna
in Volpi. Omenimo, da bo tečaj skozi
vse poletje; v nedeljo, ob zaključku
športnega tedna, pa se bo članska e-
kipa Gaje srečala s Koprom.

Prišel se je tudi nogometni turnir
»4x4«, na katerem sodelujejo nasled-

nje ekipe: Pizzeria Pam, Pam, Zarja,
Skuažiči, All Star, Blu Star, Off. La-
boranti, Astra, Gaja 1, Gaja 2, Bar
Garibaldi, Gaja 3, Gaja 4, Bar Ma-
rino, Kras, Trattoria ai soci da Nada,
Trattoria Bella Vista, Ediltecnica in
Bor.

Rezultate nogometnega turnirja bo-
mo objavili v prihodnji številki. (dgr)

Briaschi k Juventus

TURIN — Juventus je včeraj urad-
no potrdila, da je od Genove kupila
napadalca Massima Briaschija. Po-
godba bo triletna, Genova pa naj bi
pri tem vnovčila okrog štiri milijar-
de lir. S tem se je Juventus tudi do-
končno odrekla Brunu Giordanu.

Inter je Hansija Muellerja dala na
posodo Comu (govorijo o izredno niz-
ki vsoti), Roma pa je kupila Buriani-
ja, za katerega se je zanimal tudi
Ascoli, ki je prodal Greca.

Na kolesarski dirki v zgoniški občini

Adrievci so se znova izkazali

Kolesarji lonjerske Adrie so v so-
boto popoldne dosegli nov uspeh, to-
krat na dirki, ki jo je v zgoniški ob-
čini priredil tržaški Portuale. Lonjer-
ski predstavniki so dokazali, da v
deželi nimajo enakovredne konkuren-
ce in le za las niso spet slavili v
obeh kategorijah kot pred tednom
dni v Čedadu.

Okrog 80 tekmovalcev se je po-
merilo v kategorijah mlajših in sta-
rejših kolesarjev, kjer je Adria spet
osvojila absolutno ekipno zmago. V
mlajši kategoriji je Zakotnik za ne-
kaj centimetrov v množičnem sprintu
zgrešil prvo mesto, potem ko je
na ozki cesti ostal zaprt in se je
moral tako zadovoljiti z drugo po-
zicijo. Kronika je kaj skromna, saj je
grupa stalno vozila strnjeno in se
je vse odločilo v zadnjih 100 metrih.

V starejši kategoriji pa je spet
močno zmagal Hafner, kateremu se
je upiral le Cerasari, medtem ko je

grupa, ki so jo člani Adrie stalno
nadzorovali, prispela na cilj s skoraj
dvema minutama zaostanka.

V nedeljo se bodo kolesarji pome-
rili na dirki za 8. trofejo Agrarie Mo-
čilnik, ki jo prireja Adria na krožni
trasi Padriče, Trbiška cesta, Bani,
Trebče, Padriče in s finalom čez O-
belisk in kamnolom Facanoni do ci-
lja na Bazovski cesti nad Lonjerm.
Start dirke bo ob 10. uri.

Vrstni red sobotne dirke:

Mlajša kategorija

1. Barsa (Monfalcone), ki je 72
km dolgo progo prevozil v 1.48' s po-
prečno hitrostjo 40 km na uro; 2. Za-
kotnik (Adria); 3. Furlan (Soteco);
4. Doljak (Soteco); 9. Lenaršič; 10.
Komac; 13. Horvat; 15. Erjavec; 20.
Leniša; 22. Godnič (vsi Adria).

Starejša kategorija

1. Hafner (Adria), ki je 60 km dol-
go progo prevozil v 1.31' s poprečno

hitrostjo 39,560 km na uro; 2. Cera-
sari (Gentleman); 3. Barucci (Ra-
venna); 4. Kunaver; 6. Marušič; 18.
Poropat (vsi Adria). (R. Pečar)

totip

1. — 1. Agnone	1
2. Zogoto	1
2. — 1. Capitale Ferm	X
2. Cimelio	1
3. — 1. Becollo	1
2. Bacio Ba	X
4. — 1. Agriele	X
2. Fornero	2
5. — 1. Dintospina	X
2. Lady Roxana	2
6. — 1. Ruswarp	X
2. Demon De L'Aube	X

KVOTE

12 (11 dobitnikov) - 30.359.000 lir
11 (280 dobitnikov) - 1.150.000 lir
10 (3929 dobitnikov) - 80.000 lir

V petek je bil na Opčinah 14. redni deželni občni zbor Združenja slovenskih športnih društev v Italiji

Poročilo predsednika ZSŠDI Oda Kalana

Danes nadaljujemo in končujemo poročilo predsednika Združenja slovenskih športnih društev v Italiji Oda Kalana na 14. rednem deželnem občnem zboru, ki je bil v petek v Prosvetnem domu na Opčinah.

Pomanjkljiva pa je naša prisotnost v odborih strokovnih zvez. Dobro vemo, da predstavlja tako udejstvovanje dodatno obremenitev za odbornike naših društev. Vsi smo zaposleni pri delu v društvih, a vendar je tako udejstvovanje nujno potrebno in koristno. Citiram le primer: tehnik Pallavolo je uradno glasilo odbojarske zveze. Letos izdajajo posebne deželne priloge — vsak teden je na vrsti ena dežela. No, v prilogi, ki je namenjena naši deželi, je tudi članek o naši odbojki, ki je bil napisan v imenu Združenja. Naslov članka je bil A TRIESTE LA PALLAVOLA PARLA SLOVENO. Tega naslova nismo dali mi, ampak sami uredniki revije. Ker je ta revija razširjena po vsej Italiji, smo morda opozorili del občinstva na našo manjšino, na našo problematiko. Ampak do tega članka ne bi prišlo, če ne bi imeli delovnega človeka v deželnem odboru. To je morda banalen primer, a sodelovanje pomeni tudi sodelovanje. Več nas bo v vsaki zvezi, višje mesto bomo zasedli, več bomo sodelovali, lažje bomo prodri s predlogi, ki so koristni našim društvom. — Vključevanje naših predstavnikov v odbore zvez je pa v pristojnosti društev, ki se morajo pojaviti na volitvah in dogovorjeno glasovati za našega predstavnika. Tako udejstvovanje je dokaz zrelosti naše telesne kulture in izgovori, da ni časa za tako ture in izgovori, so le goli izgovori, ki udejstvovanje, so le goli izgovori, ki dokazujejo našo nezrelost ali nedejavnost. Prosim, da nam društva dajo konkretne predloge, kako bi premostili te težave.

Nujno je tudi, da naši ljudje nastopajo na občnih zbiorih zvez in to ne le v krajevnem merilu. Z veseljem smo sprejeli vest, da je strokovno podkovan član zamejske telesne kulture nastopil na občnem zboru gimnastične zveze v Rimu.

K problematiki sodelovanja z zvezami se bomo še povrnili.

Kar se tiče sodelovanja z Zvezo telesnokulturnih organizacij Slovenije moramo poudariti, da so ti stiki odlični in da se poglobljajo iz leta v leto. Nismo še dosegli dobrega sodelovanja ob meji — na Tržaškem, v Gorici pa so ti odnosi izredno dobri. Prav te dni smo se srečali s predstavnikom telesnokulturnih organizacij iz Pirana in smo se dogovarjali, da bomo skušali dobiti možnost tesnejšega in konkretnega organiziranega sodelovanja. Široo Slovenije je veliko interesa za sodelovanje z nami in z našimi društvom. Tu odbor potrebuje pomoč, da bi skušali urediti to sodelovanje po panogah, kjer je naš interes največji.

Med važnejše manifestacije je uvrstili srečanje manjšin, ki je bilo preteklo soboto in nedeljo v Lendavi. To tradicionalno srečanje smo popestrili s pogovori med predstavniki manjšin, da bi se bolje spoznali. Že pred letom smo predlagali, da bi šli naši športniki na gostovanje v Železno županijo (Madžarska), a do tega srečanja ni prišlo

zaradi upravnih težav na Madžarskem.

Tesni so tudi stiki z nekaterimi strokovnimi zvezami v Sloveniji. Sodelovanje s Planinsko zvezo je že utečeno, ravno tako je odlično sodelovanje z Odbojarsko zvezo Slovenije — njeno Predsedstvo je bilo pred nedavnim na obisku v Trstu.

Do tesnega sodelovanja je prišlo tudi s Košarkarsko zvezo, a ta stik je trenutno le preveč privatiziran in ga bomo morali do jeseni uokviriti v normalno poslovanje.

Med stiki s strokovnimi zvezami je prišel do izraza tudi tehnični problem: naprošeni smo bili, da bi skušali Združenje sodelovati pri kontaktih s trenerji ali igralci, ki naj bi nastopili pri nas. Zveze predlagajo, da bi jim opisali kakšnega strokovnjaka ali igralca bi potrebovali, oni bi nam pa svetovali tistega, ki bi tehnično najbolj odgovarjal našim potrebam. Mnenja smo, da je ta predlog umesten in da bi ga morali podpreti. To je pa možno le s sodelovanjem z društvom.

Med skupne pobude bi uvrstili še tradicionalni odbojarski turnir prijateljstva. Letos bo ta prireditel na Reki — trajala bo dva dni. Predlagali smo, in sprejeto je bilo, da bi bilo zvečer še srečanje med tremi odbojarskimi zvezami in tudi med sodniki. Na tak način bi dali športnemu srečanju globlji pomen.

Ravno tako smo navezali dobre odnose s Smučarsko zvezo oziroma z društvom smučarskih trenerjev pri Smučarski zvezi Slovenije.

Malo smo naredili tudi na področju stikov s koroškimi športniki. Skušali smo urediti neka nogometna srečanja in pripraviti naš organizirani nastop na največjem planinskem pohodu na Koroškem (Arihova peč). Na žalost nismo izpeljali te pobude, a sem prepričan, da jo bomo tudi na podlagi

nove razporeditve v izvršnem odboru, opravili.

Zelo važno pa je srečanje med nogometaši iz Sovodnj — Gorice in Sovodnjami — Benečija. Tako poživljamo stik med člani Združenja in športniki iz Benečije. To je viden premik, kateremu moramo slediti, moramo pa seveda še razširiti tak način dela. To je sad dela odbornika Združenja, ki je zadolžen za stike z Benečijo. Prepričan sem, da je nastopil ugoden političen trenutek za take ali podobne pobude.

O združevanju moči je mnogo govora. Ta problematika pride na dan skoraj na vsakem občnem zboru, ali med razgovori z odborniki društev. Seveda moramo pozorno spremljati ta pojav, ki se skoraj samoniklo poraja. Ne smemo dovoliti, da bi te pobude padle v vodo.

Kadar se bomo zavedali, da je le združevanje tisto sredstvo, ki bo omogočilo ojačitev zamejske telesne kulture, bomo storili velik korak naprej. Seveda pa združevanje ne sme pomeniti ukinitve društev ali osiromašiti bazo našega delovanja, saj le skozi masovnost lahko pridemo do kakovosti.

Podajmo le kratek oris teh pobud: v pretekli športni sezoni smo imeli organizirano združene odbojarske ekipe (eno društvo ni sodelovalo). S tem poskusom bomo nadaljevali tudi v prihodnji sezoni in izgleda, da se bo tudi peto društvo na Tržaškem na nek način vključilo v sodelovanje.

Vzpodbudno je tudi dejstvo, da sta združeni odbojarski ekipi (do 15 let) nastopili na troboju proti vrstnikom oziroma izbrani vrsti Slovenije in Hrvaške. To ni bilo le enkratno srečanje, ampak bo to postal tradicionalni turnir. Prihodnje leto bo na Hrvaškem, čez dve leti pa pri nas — vsaj taki so načrti. Imeli smo tudi zaroč skupne smučarske ekipe, ki je imela skupne treninge in tudi skupne nastope. Društva so sestavila skupen plan dela in ga tudi izpeljala skoraj

Del občinstva na petkovem občnem zboru ZSŠDI

100-odstotno, tudi če jim je dolgo časa nagajalo vreme. Vse kaže, da bomo nadaljevali po tej poti tudi v naslednji sezoni.

Ravno tako je prišlo do tesnejšega sodelovanja na področju košarske, kjer je Jadran že dolgoletna realnost. Naši mladi košarkarji raznih društev so nastopili na turnirjih po Sloveniji in so se na splošno dobro odrezali. Upamo, da je to začetek planskega sodelovanja košarkarskih društev. Vzpodbudno je tudi dejstvo, da se je v to mednarodno sodelovanje vključila tudi srednja šola v Nabrežini, saj so njeni dijaki ravno tako nastopili v Sloveniji v organizaciji ZSŠDI in Sokola. Ravnateljici šole izrekamo javno zahvalo.

Zadnje dni maja smo doživeli tudi prvi skupni nastop nogometašev v dveh kategorijah. Napeli bomo vse sile, da se ti stiki poglobijo in da postanejo tradicionalni. Ker je premik športnikov dokaj draga zadeva, je umestno, da ostanejo zaenkrat vsaj pri nogometu ti stiki na ravni obmejnih srečanj.

Ravno tako smo doživeli prvi atletski troboj: ZSŠDI, Koper in Postojna. Upamo, da je to začetek planskega sodelovanja na področju atletike, saj ta panoga preživlja določeno krizo zaradi predpisov italijanske atletske zveze.

Na nekaterih področjih pa nam še ni uspelo, da bi kaj storili: premalo smo se na primer ukvarjali s pomorskimi športi ali z namiznim tenisom, torej s panogami, kjer atleti dosega velike uspehe, a vse delo sloni le na društvih. To pomanjkljivost bomo morali v najkrajšem času odpraviti.

Nastaja tudi vrzel — vsaj na nekaterih področjih — pri otroški telovadbi. Po nekaj letih velikega vzpona to naše udejstvovanje počasi usiha. Na žalost je odbor le posredno obveščen o takem stanju in nismo mogli ničesar ukreniti. Če so društva za to — in mislim, da so — se bomo v najkrajšem času sestali in skušali dobiti metode dela, ki bi oživele to panogo, ki je podlaga za vse telesnokulturno delovanje in ki je življenjsko važna za obstoj naših društev. Želeli bi, da bi se društva, ki so v težavah, prej obrnila na Združenje, saj bomo skupaj čisto gotovo dobili

ustrezno rešitev. Skratka, odbor si želi nekaj več zaupanja, saj imamo volje do dela, a ponovno poudarjam, da potrebujemo sodelovanje, ali vsaj pravočasno obveščanje o problemih.

Strožji predpisi italijanskih strokovnih zvez zavirajo pritok tujih — konkretno slovenskih — trenerjev v naša društva. Proti tem predpisom se ne moremo boriti, ker so bili sprejeti na vsedržavnem nivoju, njim se moramo le prilagoditi. Če ne bomo vzgajali lastnih kadrov, bo naše stanje iz leta v leto težje. Bodoči vaditeljski kadri lahko nastanejo le iz vrst naših bivših tekmovalcev, saj ne moremo drugod črpati kadrov. Tu se morajo angažirati društva in vplivati na lastne ljudi. S strani Združenja bomo storili vse, da bi olajšali kadrovanje teh potencialnih strokovnjakov, a njihova imena nam morajo posredovati društva, ki delajo na določenem področju. Brez tega ne gre.

Važni so tudi odnosi s sredstvi javnega obveščanja. Večkrat padajo kritike, da časopi, radio ali televizija dajejo preveč poudarka nevažnim dogodkom ali pa da važne izpustijo. Na žalost ta sredstva javnega obveščanja niso glasila Združenja in zaradi tega ne more Združenje diktirati kakšen odnos do športa naj zavzemajo občila. To še ne pomeni, da ne moremo ničesar ukreniti. Skušali bomo vplivati, da bi prišli na vidnejše mesto važnejši dogodki. Da bi nam omogočila to posredovanje, bi nam morala društva javiti 15 dni ali mesec dni prej okvirne programe važnejših prireditel — ne prvenstvenih tekem. Na tak način bi morda dosegli, da bi posredovali pravočasno raznim društvom naše želje. Prepričan sem, da nam bodo (občila) ugodila v okviru možnosti.

Ob zaključku bi se dotaknil še športnega udejstvovanja naših šol. Letos so nekatere šole v raznih športnih panogah dosegle zavidljive uspehe. S tega mesta čestitamo vsem profesorjem in vaditeljem, ki so pripomogli k takemu prodornemu uspehu. Prvenstva niso še končana: tistim dijakom, ki bodo nastopali na vsedržavnih finalih, pa želimo mnogo uspeha, saj je uspeh šole istočasno uspeh zamejske telesne kulture in je sredstvo, da se manjšina uveljavlja med večinskim narodom.

KONEC

obvestila

Košarkarska komisija pri ZSŠDI

obvešča, da bo košarkarski tečaj pod vodstvom Petra Brumna, potekal od 12. do 17. julija. Zbor igralcev in trenerjev bo v četrtek, 12. julija, ob 8.45 v Borovem športnem centru na stadionu »l. maj«. Pozivamo vse igralce, ki niso še oddali prijavnice za tečaj, da to čimprej storijo ali na stadionu »l. maj« pri vratarju, ali na sedežu ZSŠDI, v Ul. sv. Frančiška 20.

TPK Sirena

obvešča, da je nov sedež ob morju v Barkovljah ves dan na razpolago članom.

TPK Sirena

prireja od 23. do 29. julija jadralni tečaj na deskah. Tečajniki bodo lahko celo poletje vadili s klubskimi deska-

mi. Vpisovanje vsak dan na sedežu kluba na zasutem zemljišču v Barkovljah ali pa po telefonu na št. (040) 764263 po 21. uri.

Športna šola Trst

vabi kandidatke za vaditeljice vrtcev in osnovnošolskih otrok, ki bi se želele udeležiti tečaja v Mozirju, da se za informacije čimprej obrnejo na urad ZSŠDI v Trstu (tel. 767304).

Odsek za rekreacijo ŠK Kras

organizira v soboto, 7. julija, nočni planinsko-orientacijski pohod. Zbirališče ob 20.30 v Saležu pred sedežem KD Rdeča zvezda.

TO ZSŠDI za Goriško

obvešča, da bo urad ZSŠDI v Gorici odšel odprt za stranke od 8. do 14. ure. Ob sobotah je urad zaprt.

(18.)

Na desettisoč Indiosov je izgubilo prostost, prodali so jih na sever. Preostalih 12 tisoč je pobegnilo po Iguazuju navzdol, dokler niso prišli do slapov.

Sprva so jih skušali odbiti s čolni - drevaki na ramenih, vendar ni šlo. Po linijah so se spustili v dolino in pričeli tesati nove čolne.

Portugalci s severa in Španci z juga so jih stisnili v klesče. Časa ni bilo dovolj, da bi za vse stesali nove čolne, tako jih je le nekaj sto zbežalo po Paranaju, ostali pa so skušali prodreti skozi pragozd, v katerem so umirali drug za drugim.

Španci in Portugalci so na veselje evropskih vlad, ki niso nič kaj pozitivno gledale na jezuitski poskus socialistične samoupravne družbe, pregnali misionarje. Pragozd je znova prerasel vasi, polja in cerkve.

Preživeli Guaraniji so se raztepli po divjini in se polagoma vrnili k prejšnjemu načinu življenja po puebljih. Utopije sredi pragozda je bilo konec.

In vendar so se nekatere misionarske postaje ohranile do konca druge svetovne vojne. Tedaj so to obširno pokrajino na tromeji pokupili s pomočjo organizacije Odessa preživeli esesovci, ki so imeli odprte račune s človeštvom, saj jih v neobljudenih krajih roka pravice ni mogla zaseči.

S svojo privzgojeno sistematičnostjo so nacisti

zgradili ogromne plantaže, estancie z zasebnimi letališči. Kaj kmalu so spoznali, da je zemlja kot nalašč za plantažno gojitev borovcev, ki tu v sedmih letih zrastejo toliko kot pri nas v štiridesetih. Borov les pa služi papirni industriji. Poleg borovcev so nepregledne plantaže čaja mate, nad katerim imajo bivši nacistični novonaseljenci pravi monopol.

In še plantaže tropskega sadja, zametki turizma — vse to polni žepe potomcev v Južno Ameriko pribeglih Arijev. Nič čudnega torej, če je v restavracijah v Puerto Iguazu več plavalasov kot pa ljudi s črnimi lasmi, ki so tipični za Indios.

Ti žive v odročnih puebljih, do katerih je moč priti le z avtomobilom po treh, štirih urah vožnje. Življenje je primitivno, na stopnji kot pred štirimi stoletji, saj se ukvarjajo le z nabiranjem sadja in prašičje-rejo. Civilizacija jim je prinesla le alkohol, ki jih uničuje, saj je domači tridesetletnik bolj podoben starcu kot moškemu v polni življenjski dobi.

HINDU CLUB

Premor ob koncu prvega dela Mundiala, ki sem ga izkoristil za ogled slapov Iguazu, je prišel prav tudi Bearzotu, da je nekoliko pomiril evforijo v italijanskem taboru. Čeprav povsem nepričakovano, je bila Italija med 16 finalistov tista, ki je prikazala v Argentini najboljši nogomet. Zmagi nad Francijo v Mar del Plati z goloma Rossija in Zaccarellija je sledilo

slavje nad Madžarsko s 3-1 in goli Rossija, Bettege in Benettija. Nato se zmaga nad Argentino (gol je dal Bettega) in Italija je edina končala prvi del s polnim številom točk. To je obenem pomenilo, da so »azzurri« ostali v Buenos Airesu, Argentinci pa so se kot

drugouvrščeni morali preseliti v polfinalno skupino v Rosariu.

Dokaj odročni Hindu club, ki so si ga Italijani izbrali za priprave med Mundialom, je bil opremljen z vsem, kar so nogometaši potrebovali, čeprav je to v bistvu teniško središče s hotelom, restavracijo in širokimi travniki.

Z bivšim reprezentantom Gigijem Rivo in kolegom Athosom Mostijem, s katerim sva imela podobne delovne urnike in sva se poznala še iz Münchna 72, prijateljstvo pa utrdila med svetovnim smučarskim prvenstvom februarja 1978 v Garmisch-Partenkirchnu, je dvakrat, trikratredenski obisk v Hindu klubu postal skoraj tradicija.

Tu smo seveda največ govorili o nogometu, čeprav se je vsak razgovor kmalu spremenil v klepet. Še največ z rojakom Memom Trevisanom, državnim reprezentantom iz leta 1940, ko je kot leva zveza igral proti Nemčiji in Madžarski. Memo pa je tudi pod Bearzotovim vodstvom ohranil mesto, ki ga je imel v reprezentanci pod Valcareggiem.

Pripovedoval mi je o mladostnih letih v Škedenju, priznal da je edini od družine, ki je pozabil na škedenjsko slovensko narečje, največ pa se je zaustavil pri začetkih svoje igralske in trenerske kariere.

»Kot Škedenjc sem seveda pričel igrati pri Ponziani, toda ob nedeljah popoldne sem na stadionu prodajal gledalcem blazine. Prodajo je imel v zakupu seveda fašistični veljak, ki je na tekme prihajal v črni srajci. Vsakih 14 dni nas je na lastne stroške poslal k brivcu. Preden smo pričeli prodajati blazine nas je postrojil, pregledal, če so bili nohti čisti, obleka v redu, čevlji pa pološeni. Kdor ni bil v redu je moral domov. Tako sem kaj malega zaslužil, obenem pa osrečil strica, saj sem na tribunah pobiral cigaretno ogorke in se vračal domov s polno papirnato vrečko.«

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir - V SFRJ številka 15.000 din, naročnina za zasebne mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo trženskega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. vis. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20% IVA 18% Osmrtice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

3. julija 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD, Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska

ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Manifestacija ob 10-letnici pokola v Bologni

Bologna — »Bologna zahteva pravico« — pod tem geslom bodo teklo letošnje manifestacije ob četrti obletnici pokola na mestnem kolodvoru, (2. avgusta 1980 je bilo ubitih 85 ljudi, ranjenih pa 200) in ob 10-letnici atentata na vlak Italicus (12 mrtvih in 48 ranjenih).

Potek manifestacij je včeraj orisal bolonjski župan Imbeni, ki je dejal, da bo 2. avgusta velika povorka po mestnih ulicah do železniške postaje, kjer bo komemorativna slovesnost, na kateri bo spregovoril predsednik pokrajine Corsini.

Nova odkritja v zvezi s sodbo proti Galileu

VATIKAN — Kaže, da se v raziskavah o procesu proti Galileu obetajo senzacionalne novosti. Galileo Galilei (1564 - 1642), naravoslovec in profesor v Pizi in Padovi, je, kakor znano, spoznal zakone prostega pada, nihala in meta, odkril Jupitrove satelite, Saturnov kolobar itd., ker pa je zagovarjal Kopernikov nauk, je prišel v konflikt z inkvizicijo in se temu nauku moral leta 1633 javno odreči.

No, pater Sergio Pagano in prof. Antonio Luciani, ki »pišeta« vatikanski tajni arhiv, sta prišla do zaključka, da v knjigi o Galileiovem procesu ni vse dokumentacije o delu inkvizicijskega sodišča, ampak vsebuje le izvlečke iz sodnih aktov, in to tiste, ki so služili interesom inkvizicije.

Pagano in Luciani sta to ugotovila po najdbi novih tajnih listin v vatikanskem arhivu, na katerih podlagi sta napisala izpopolnjeno izdajo kritičnega prereza procesa po naročilu vatikanske akademije znanosti in samega arhivskega vodstva. Knjiga o Galileiovem procesu naj bi, skratka, bila skupen originalov, ki so jih izluščili iz sodnih aktov in jih nato vključili v serijo Censurae librorum, ki pa je pozneje bila večkrat manipulirana in okrnjena. Šlo naj bi torej za delo, ki izkrivlja resnico o postopku proti Galileu.

Na hladnem ni prijetno

Možak na sliki vaga kar 585 funtov, se pravi okrog 290 kilogramov. Ime mu je Oscar Nichols, zaprt pa je v zvezni kaznilnici v Lexingtonu (ZDA) »na hladnem« — pa ne samo zaradi vročine... (Telefoto AP)

Film o Krištofu Kolumbu

Čez nekaj mesecev bo italijanska državna televizija oddajala nadaljevanko o Krištofu Kolumbu, katere režiser je Alberto Latuada. V teh dneh so posneli prizor odkritja Amerike (Telefoto AP)

Brazilski general kritiziral vojsko

SAO PAULO — Kritizirati vojsko, to ni kar tako. Posebno, če to stori general. Francisco Mariano Guariba, ki mu je 70 let, je general rezervist in je vselej vestno izpolnjeval svoje dolžnosti. Ko pa je spregovoril na kongresu brazilskega ženskega gibanja, jo je skuhal in bil zato kaznovan z dvema dnevoma aresta.

Guariba je odbornik na občini Sao Paulo, katere župan Covas je član stranke brazilskega demokratskega gibanja, to je najmočnejše opozicijske skupine. Na omenjenem kongresu je general pohvalil vojsko, ki da je vselej častno branila državno suverenost, v isti sapi pa je kritiziral »skupine vojakov«, ki so začeli z državnim udarom leta 1964 začele kršiti ideale, ki so vedno prevečali oborožene sile. S to kritiko se je Guariba pregrešil zoper vojaški disciplinski pravilnik, ki vojakom prepoveduje izjave politične narave.

Strah pred maturo

Bologna — Danes se na višjih srednjih šolah po vsej Italiji pričnejo zrelostni izpiti. Naravno je, da se jih maturantje do neke mere boje, saj gre za pomembno življenjsko preizkušnjo. Včasih pa se ta zdrava bojazen sprevrže v nerazsoden strah, ki ima tudi tragične posledice.

Tako se je zgodilo 18-letnemu bolonjskemu dijaku L. D., ki si je iz strahu pred izpiti v noči med nedeljo in ponedeljkom vzel življenje. Obešil se je na domačem balkonu, njegovo truplo pa je prva zapazila neka sosedka v prvih jutranjih urah. Poklicala je policijo, a za nesrečnega mladenci ni bilo več pomoči.

C. Onassis noseča?

LONDON — Grška milijarderka Christina Onassis pričakuje otroka. Vest je včeraj objavil londonski dnevnik »Daily Mail«, ki pristavlja, da je rojstvo otroka predvideno sredi decembra. Tako naj bi Christina Onassis zaupala svojim prijateljem.

Grška milijarderka je stara 34 let in se je pred tremi meseci omožila z bogatim francoskim industrijcem Thierryjem Rousselom. Po pisanju omenjenega lista naj bi se spoznala pred kakimi 10 leti in se tedaj tudi zapletla v krajšo ljubezensko zgodbo. Thierry Roussel je že četrti Christinin mož.

Pod sončkom ob Tiberi

Tile dve mladi rimljanski gospe sta si rekli: »Kaj bi se trudili tja do Ostie!« in sončiti sta se šli kar na Tiberino nabrežje (Telefoto AP)

V zapor le za vikend

LONDON — Britanski notranji minister Leon Brittan je pred časom predložil v predstavnem domu načrt o prestajanju krajših zapornih kazni v presledkih. Kaj to pomeni? Kdor je obsojen, denimo, na 6 mesecev ječe, naj ne bi sedel v kehi nepretrgoma pol leta, ampak bi zahajal za rešetke za vikend. Pa še druge možnosti so: čez dan za zapahi, ponoči doma, na primer, s čimer bi obsojencu bila dana možnost, da ohrani redne stike z družino in tudi po potrebi delovno mesto. Take zapornike bi tudi strogo ločevali od zakrknjenih hudodelcev, da bi tako ne bili pod njihovim slabim vplivom. Ne bi pa »zaporniki vikendaši« le sedeli, ampak bi opravljali zahtevna fizična ali umska dela.

Poslanci so Brittanov predlog soglasno odobrili, vendar so že tedaj izbruhnile po vsej Angliji v določenih krogih hude reakcije. Te so se ponovile v preteklih dneh, ko je notranji minister javno obrazložil svoj načrt.

MIKI MUSTER: Trije hribolazci

(17.) Pustolovščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika

Poskusi široke preosnove gospodarskih metod v SZ

MOSKVA — Prvih sto dni Konstantina Černenka na čelu partije domači tisk ni posebej obeležil, kar v Sovjetski zvezi ni običaj. Vendar to je najbrž v skladu z reklamizirano politiko kontinuitete, v kateri so vsi družbeni procesi in politične kampanje (ki jih je začel Jurij Andropov) še nadalje v teku z nezmanjšanim tempom.

Če pa je do razlik prišlo, te niso dostopne javnosti. Niti na najvaž-šem področju, reformi kmetijstva, ni prišlo do bistvenih popravkov in go- spodarski eksperimenti velikih razmer, ki bi sovjetskemu vodstvu omogočil odločitve v preobrazbi kmetijstva, je v polnem teku. Njegov cilj je odkriti in pokazati dolgoročno vrednost gospodarskih temeljev za obnovo sovjetskega kmetijskega sistema, ki je star že 50 let.

Po tako dolgem obdobju, pravijo politiki, ekonomisti, znanstveniki in vo- ditelji z baze, vstopa sistem v ero, v kateri je treba dajati prednost »inten- zivnim oblikam razvoja«, kar z drugimi besedami pomeni, da je treba zagotoviti maksimalne rezultate ob minimalnih stroških. To je tudi prva postav-ka tega eksperimenta.

Zakaj pa je bilo za tak korak treba toliko časa? Na to politiki in e- konomisti odgovarjajo, da drugače niti ni bilo mogoče, kajti treba je bilo najprej gospodarstvo čim širše zasnovati. Zato so bili kvaliteta iz- delkov, ekonomičnost itd. vedno v drugem planu.

Doslej obstoječi sistem je omogočal, da enako dobro živijo podjetja, ki ustvarjajo le minimalni del nacionalnega dohodka, kot podjetja, na kate-rih je slonelo prav vse. V nekaj tisoč podjetjih je od novega leta ta si- stem zavrnjen in uvedli so eksperiment, da bi preverili njegovo veljavnost. Skratka, če se bodo navodila o intenzivnosti in kvaliteti proizvodnje ob- nesla, bodo le-te razširili na celotno gospodarstvo začeti z letom 1986.

Eden izmed ključev novega sistema je tudi materialna stimulacija podjetij in njihovih vodij ter seveda delavcev, izplačilni fond pa bi bil neposredno odvisen od zvečanja »čiste proizvodnje« in ne od procentov presežkov prvotnih načrtov. Skratka, veliko se s tem ne menja, a kljub temu nekaj bistvenega: namesto administrativnih bodo začele delovati go- spodarske metode.